

ÅRSBERETNING 2014

DET KONGELIGE HOFF

Hvert eneste år mottar Kongefamilien mange mennesker som kommer i audienser eller mottakelser på Slottet. I anledning av Grunnlovsjubileet var blant andre samtlige av landets ordførere invitert til mottakelse hos Kongeparet.

HOFFSJEFENS SAMMENDRAG

Kongehusets medlemmer hadde i 2014 et meget omfattende offisielt program både nasjonalt og internasjonalt. I tillegg til Kongens daglige virke på Slottet med statsråd, høytidelige audienser, møter og mottakelser, besøkte de kongelige samtlige av landets fylker, og det ble gjennomført flere offisielle besøk i utlandet. Besøkene rundt i landet tillegges stor vekt, særlig fylkesturene som går over flere dager. Kongeparet besøkte Møre og Romsdal i mai, mens Kronprinsparet besøkte Nordland i september.

Markeringen av 200-årsjubileet for Grunnloven preget mye av de kongeliges program i 2014, med store markeringer på Eidsvoll i februar og på 17. mai, der det svenske Kongeparet og det danske Regentparet også var til stede.

I løpet av 2014 ble det avlagt fire statsbesøk til Norge – fra Israel, Tyskland, Estland og India. Det belgiske Kongepar var på offisielt besøk i april. Kongeparet var på statsbesøk i Myanmar i desember. I mars avla Kronprinsparet offisielt besøk i Vietnam.

Rapporteringen på bruken av Stortingets bevilgninger til Det kongelige hoff (Civillisten) og Kronprinsen og Kronprinsessens driftsregnskap gjøres gjennom årsberetningen. Årsberetningen sendes Det kgl. kommunal- og moderniseringsdepartement, Stortingets Presidentskap og Riksrevisjonen. Apanasjen til henholdsvis Kongen og Dronningen og Kronprinsen og Kronprinsessen skal dekke forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) av de private eiendommene. Apanasjen dekker også offisielle antrekk og private utgifter.

Hoffsjefens sammendrag	3
Det kongelige hoff	5
Kongelig dagbok 2014	6
Det kongelige sekretariat	16
Kommunikasjonsstaben	18
Hoffmarskalatet	20
Økonomistaben	22
Det kongelige hushold	23
Kultur- og eiendomsavdelingen	24
H.M. Kongens adjutantstab	27
Kongelige ordener og medaljer	28
De kongelige fond	38
Åpent Slott	40
Helse-Miljø-Sikkerhet og Likestilling	42
Årsregnskap med noter og revisjonsberetning	44
Ord og uttrykk	61

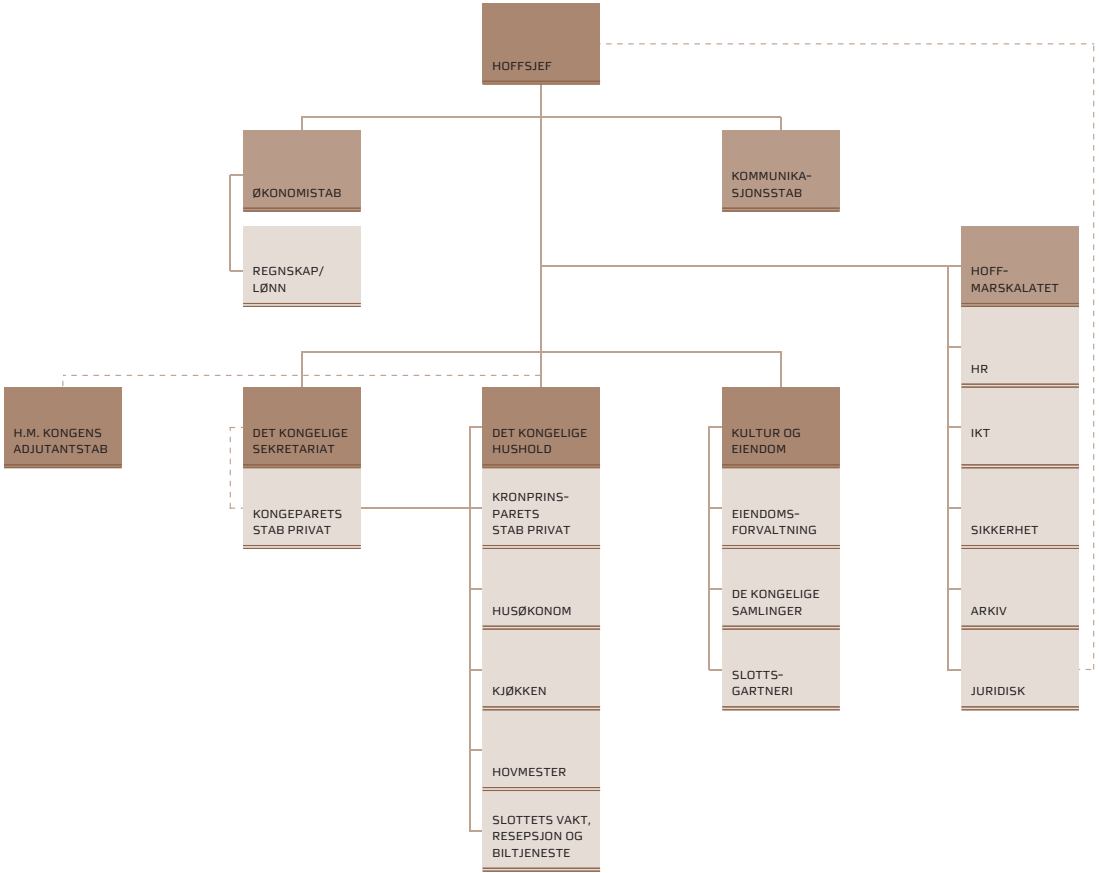
Kronprins Haakon åpnet utstillingen «Pappa’n i de mange land» på Barnekunstmuseet i Oslo 12. mars, men det var Prins Sverre Magnus som fikk klippe den røde snoren.

ÅRSREGNSKAP

Årsregnskapet for Den kongelige civilliste er gjort opp med et resultat som viser et overskudd på kroner 6 846 443. Overskuddet er avsatt med kroner 351 466 til gjennomføring av prosjekter med særskilte bevilgninger (post 51- prosjekter), og med kroner 6 494 977 til framtidige rammeprosjekter/anskaffelser (post 50 – drift). Regnskapet viser at store deler av de bevilgede midlene benyttes til å vedlikeholde og utvikle Slottet og den øvrige bygningsmassen som disponeres og de kulturelle og historiske verdier som befinner seg der. Årsregnskapet til Kronprinsen og Kronprinsessens stab viser et overskudd på kroner 2 607 816. Overskuddet er avsatt til framtidige anskaffelser/driftsreserve. Årsregnskapet for Åpent Slott viser et overskudd på kroner 93 570. Overskuddet er tilført egenkapitalen. De fremlagte regnskaper, med tilhørende noter, gir etter min oppfatning et tilfredsstillende uttrykk for resultatet i 2014, og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Det er ikke inntruffet forhold etter regnskapsårets utgang som det ikke er tatt hensyn til i årsoppgjøret. Årsregnskapene er avlagt i tråd med reglene i regnskapsloven og økonomireglementet for Det kongelige hoff.

Det kongelige slott
25. februar 2015

Åge Bernhard Grutle
Hoffsjef

Kronprins Haakon og Kronprinsesse Mette-Marit la ned blomster ved minnemarkering på Bygdøy i Oslo etter tsunamikatastrofen i Sørøst-Asia i 2004.

KONGELIG DAGBOK 2014

Kongefamiliens omfattende offisielle program gjenspeiles i dagboken for 2014. I løpet av året ble 69 av landets kommuner besøkt og det ble gjennomført mange offisielle reiser internasjonalt. Kongen har i løpet av 2014 hatt 32 høytidelige audienser der fremmede lands nye ambassadører til Norge har avlevert sine akkreditiver. Ved Kongens faste audienser med statsminister og representanter for Forsvarets ledelse er også Kronprinsen til stede dersom programmet tilsier det. Tilsvarende ved Kongens faste audienser med utenriksminister eller utenriksråd, er Dronningen og Kronprinsen til stede hvis det passer inn i øvrig programvirksomhet. I 2014 deltok Kongen ved 116 offisielle arrangement nasjonalt og internasjonalt, mens Kronprinsen var til stede ved 117 offisielle arrangement. For Dronningen og Kronprinsessen var tallene henholdsvis 78 og 68.

Kailash Satyarthi og Malala Yousafzai mottok Nobels fredspris 2014 og ble mottatt i audiens på Slottet av Kongeparet og Kronprinsparet.

HMK – HANS MAJESTET KONGEN, HMD – HENNES MAJESTET DRONNINGEN, KPH – HANS KONGELIGE HØYHET KRONPRINSEN, KPM – HENNES KONGELIGE HØYHET KRONPRINSESEN, MBH – MARIUS BORG HØIBY, PIA – HENNES KONGELIGE HØYHET PRINSESSE INGRID ALEXANDRA, PSM – PRINS SVERRE MAGNUS, PML – PRINSESSE MÅRTHA LOUISE, AB – ARI BEHN, PA – PRINSESSE ASTRID, FRU FERNER

4. JANUAR
Idrettsgalla, Oslo Spektrum HMK

6. JANUAR
Styremøte Global Dignity Norge KPH

8. JANUAR
NHOs Årskonferanse, Den Norske Opera og Ballett KPH KPM

9. JANUAR
Vismennenes dag - en samling for unge ledere, Skaugum KPH KPM

10. JANUAR
Statsråd HMK KPH

14. JANUAR
Åpning av utstillingen «1814 - spillet om Danmark og Norge», Norsk Folkemuseum HMD

16. JANUAR
Åpning av NMBU på Ås - sammenslåing av Norges veterinærhøgskole og Universitetet for miljø- og biovitenskap HMK

20. JANUAR
Utdeling av prisen «Årets forbilde 2013» på Nobels Fredssenter KPH KPM

22. – 26. JANUAR
World Economic Forum, Davos KPH KPM

23. JANUAR
Besøk til Lærdal i forbindelse med brannkatastrofen HMK HMD

24. JANUAR
Statsråd HMK

27. JANUAR
Den internasjonale Holocaustdagen 2014 HMK

28. JANUAR
Dignity Day, Vestby videregående skole KPH

30. JANUAR
Lunsj for Høyesterett HMK HMD KPH KPM

31. JANUAR
Besøk til Flatanger kommune i forbindelse med brannkatastrofen HMK HMD
Besøk til Balder Tekstil, Oslo KPM

3. FEBRUAR
Audiens for filmregissør Hisham Zaman i forbindelse med filmen «Brev til Kongen» HMK

4. FEBRUAR
Nasjonalforeningen for folkehelsens hjertepris 2014 HMK
Utdeling av forskningspris for beste artikkel i psykisk helse i 2013, Trondheim KPM

5. FEBRUAR
Blå Korskonferansen 2014, Sandefjord KPH
Lansering av magasinet Faktafyk i regi av Foreningen !les KPM
Åpning av utstillingen «Too Young to Wed» i Rådhusgalleriet KPM

6. FEBRUAR
NTNUs seminar «Ledelse og kvalitet i skolen», Stjørdal KPH

7. FEBRUAR
Åpning av utstillingen «Christian Krohg og tiden omkring Kristiania-Bohèmen» i Galleri GL.Strand, København HMD
Statsråd HMK KPH

10. FEBRUAR
Åpning av den 6. nasjonale kongressen Rus og Psykisk Helse, Oslo KPM

10. – 14. FEBRUAR
De 22. olympiske vinterleker i Sotsji KPH

12. FEBRUAR
Grønn Nåløyet-pris 2014 og magasinet HENNES 20-årsjubileum KPM

13. FEBRUAR
Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK HMD
Utdeling av pris til Årets sosiale entreprenør 2014 under VelFERDskonferansen KPM

14. FEBRUAR
Statsråd HMK

16. FEBRUAR
Offisiell åpning av Grunnlovsjubileet, Eidsvoll HMK HMD KPH KPM PIA PSM

17. – 22. FEBRUAR
De 22. olympiske vinterleker i Sotsji HMK HMD

23. FEBRUAR
Nasjonal bønnedagsgudstjeneste i Oslo domkirke i forbindelse med Grunnlovsjubileet KPH

25. – 27. FEBRUAR
Offisielt besøk i St. Petersburg KPH

28. FEBRUAR
Statsråd KPH
Audiens for First Sea Lord, Admiral Sir George Zambellas KPH

2. MARS
Norsk Seilskuteklubbs 80-års Stiftelsesmiddag PA

3. MARS
Antimobbedag under Folkehelseuka 2014 KPH
Oslo Militære Samfund HMK

4. MARS
Overrekkelse av nye faner for avdelinger i Sjøforsvaret, Akershus HMK

6. MARS
Konferansen Ungt lederskap 2014, Oslo KPH
Høytidelig audiens for Indonesias nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Tyrkias nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Mongolias nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Ugandas nye ambassadør HMK
Etikkseminar i regi av Global Dignity KPH
Teselskap for kvinner med minoritetsbakgrunn HMD

7. MARS
Statsråd HMK KPH

8. MARS
Kvinnedagen i Rikssalen i Eidsvollsbygningen
– tema for dagen: «Unge kvinner former framtida» KPM
Holmenkollen Skifestival 2014 HMK PA

9. MARS
Holmenkollen Skifestival 2014
HMK HMD KPH KPM PA PIA MBH PSM

10. MARS
Åpning av Elevtinget 2014, Oslo KPH

12. MARS
Offisiell åpning av Barnekunstmuseets utstilling og globale kunstprosjekt «Pappa'n i de mange land 2013 - 2014» KPH PSM

13. MARS
Åpning av Vinterfestspill , Røros HMD

14. MARS
Besøk på Røros: Verdensarven, Kulturminnefondet og Rørosrein, samt møte med sørsamiske kvinner HMD
Statsråd HMK
Åpning av Hamar kulturhus HMD

17. – 18. MARS
Øvelse Cold Response 2014 HMK

18. MARS
Utstilling av Mette Tronvolls nye portrettfotografier av H.M. Dronningen, Nasjonalgalleriet HMD

19. – 21. MARS
Offisielt besøk til Vietnam KPH KPM

21. MARS
Statsråd HMK

22. – 23. MARS
World Cup i skiskyting i Holmenkollen HMK

24. MARS
Audiens for Michel Sidibé, UNAIDS KPM
Mottakelse for mottakere av Kongens Fortjenstmedalje HMK KPH

25. MARS
Kjell Nupens begravelse, Kristiansand HMK HMD
VIBROs filmprosjekt «Nye forbilder», Oslo KPM

26. MARS
Det 74. norske bibliotekmøte i Trondheim KPM
Bedriftsbesøk til Eco-1, Hurum KPH
Møte i Hovedkomiteen for Ungdoms-OL 2016 KPH

27. MARS
Lunsj i Kronprinsesse Märthas Minnefond HMK PA
Samling for Global Shapers, Skaugum KPH KPM

28. MARS
Statsråd HMK KPH

28. – 29. MARS
NM på ski på Gålå HMK

31. MARS
Norges Rederiforbunds Årskonferanse 2014 - utdeling av Thor Heyerdahls Internasjonale Miljøpris HMK

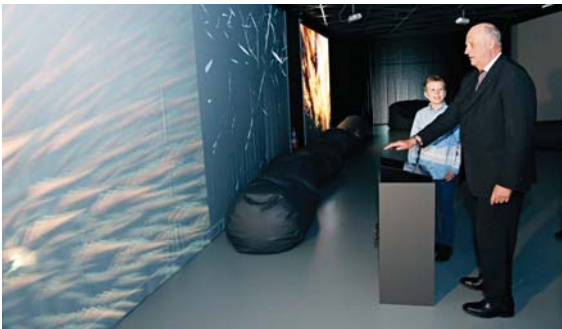
31. MARS – 3. APRIL
Litteraturtoget - en litterær togreise fra Bodø til Stjørdal KPM

1. APRIL
Øvelse med Redningsselskapet, Moss KPH

2. APRIL
Dignity Day, Thor Heyerdahl videregående skole, Larvik KPH

Åpning av jubileumsutstillingen «Ting: Teknologi og demokrati» på Norsk Teknisk Museum HMK

3. APRIL
Outreach Work 2014 - europeisk konferanse om oppsøkende sosialt arbeid KPH
Høytidelig audiens for Montenegros nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Kosovos nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Kypros' nye ambassadør HMK
Åpning av utstillingen «Norge er havet», Norsk Maritimt Museum HMK

3. – 4. APRIL
Besøk til Red Cross Nordic United World College, Flekke og Åmot gard, Gaular HMD

4. APRIL
Statsråd HMK KPH
Regjeringens markering av norsk innsats i de olympiske leker og paralympics i Sotsji 2014 HMK

7. – 9. APRIL
Besøk til Women in Need (WIN), San Fransisco KPM

8. APRIL
Åpning av KS Bedrifts landskonferanse, Oslo KPH
Lunsj for diplomater HMK HMD

9. APRIL
Utdeling av Eksportprisen 2014, Gamle Logen KPH

11. APRIL
Statsråd KPH

25. APRIL
Statsråd KPH

28. APRIL
Dignity Day, Nord-Gudbrandsdal videregående skole, Otta KPH

29. APRIL
Møte med Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunns lederforum HMK HMD

30. APRIL
Offisielt besøk fra Belgia HMK HMD KPH KPM PA

5. MAI
Seminar og konsert i anledning 200-årsjubileet for Norges Grunnlov, Stockholm KPH
Konferansen «Vold mot kvinner og barn» på Politihøgskolen i Oslo KPM
Besøk til Rommen skole i anledning Generasjon Grønn KPM

6. MAI
Besøk i Miljøverndepartementet KPH KPM
Strandryddedag, Tønsberg/Bolærne KPH KPM

7. MAI
Besøk på Norges Blindeforbunds kurs ved Hurdal syn- og mestringscenter PML

8. MAI
Høytidelig audiens for Bulgarias nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for De forente arabiske emiraters nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Aserbajdsjans nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Etiopias nye ambassadør HMK
Markering av Frigjøringsdagen og Den nasjonale veteran-dagen, Akershus festning HMK

9. MAI
150-årsdagen for sjøtrefningen ved Helgoland, Kristiansand KPM

9. MAI
Statsråd HMK
Gallamiddag i anledning Sjøforsvarets 200-årsjubileum HMK

10. MAI
Offisiell åpning av Sportsfiskets År 2014, Bergen HMK

12. – 13. MAI
Statsbesøk fra Israel HMK KPH KPM PA

13. MAI
Besøk på KFUK-hjemmet i London PML

14. MAI
Statsråd HMK KPH
Embarkering KS «Norge» HMK HMD
Festmiddag i Oslo rådhus i anledning Grunnlovsjubileet HMK HMD KPH KPM
15. MAI
Jubileumsmøte i Stortinget i anledning Grunnlovsjubileet HMK HMD KPH KPM PA PIA
Mottakelse på Slottet for landets ordførere i anledning Grunnlovsjubileet HMK HMD KPH KPM
17. MAI
Barnetoget på Skaugum KPH KPM PIA MBH PSM
Barnetoget i Oslo HMK HMD KPH KPM PIA PSM
17. mai-arrangement på Eidsvoll i anledning Grunnlovsjubileet HMK HMD KPH KPM

18. MAI
Avduking av prins Christian Frederik-statuen på Eidsvoll's plass i anledning Grunnlovsjubileet HMK HMD
19. MAI
200-årsjubileet for prins Christian Frederiks opprettelse av regjering og departementer i Norge i 1814 HMK
Åpning av utstilling i Galleri Dronning Joséphine, Oscarshall HMK HMD

20. MAI
Nasjonal økumenisk gudstjeneste i Nidarosdomen HMK HMD
Audiens for mottakeren av Abelpriisen KPH
Utdeling av Abelpriisen KPH

21. – 22. MAI
Festspillene i Bergen KPH KPM
Fylkestur til Møre og Romsdal HMK HMD

22. MAI
Carte Blanches 25-årsjubileum KPH

23. MAI
Åpning av konferansen Institut International d'Etudes Bancaires i Oslo KPH

Kransenedleggelse ved Roskilde kirke i Danmark i anledning Grunnlovsjubileet KPH
Festforestillingen «To lande - Én historie», København HMD KPH
Statsråd HMK

24. MAI
Festmøte og seminar på Schæffergården i anledning Grunnlovsjubileet HMD

26. – 27. MAI
«EAT» Food Forum, Stockholm KPM

26. – 28. MAI
Besøk ved Marinejegerkommandoen, Ramsund KPH

27. MAI
Dronning Sonjas Kunstnerstipend - utdeling og utstillingsåpning HMD

2. JUNI
Utdeling av Kong Olav Vs kreftforskningspris 2014 HMK

3. JUNI
Mottakelse på Slottet for konsuler HMK HMD
Signalkonferansen 2014 i regi av Innovasjon Norge, Oslo KPH

4. JUNI
FutureBuilts årskonferanse i Asker kulturhus KPM
Utdeling av Holbergprisen, Bergen KPH

5. JUNI
Besøk på Geitmyra Matsenter KPM
Besøk på Matsentralen KPM

5. – 6. JUNI
Global Dignity Country Chairs-møte på Skaugum KPH

6. JUNI
70-årsmarkering for landgangen i Normandie, Manche HMK
Besøk på Bleiker videregående skole i forbindelse med Global Dignity Country Chairs-møte KPH
Northern European Conference on Travel Medicine, Bergen KPM

Statsråd KPH
8. – 11. JUNI
Besøk til New York: Møter i Women In Need (WIN) og AmfAR's «Award of Inspiration» KPM

10. JUNI
Høytidelig audiens for Mexicos nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Chiles nye ambassadør HMK

11. – 13. JUNI
Statsbesøk fra Tyskland HMK HMD KPH KPM PA

13. JUNI
Statsråd HMK
Audiens for Cacique (chief) Raoni Metukire, Kayapofolket HMK

14. JUNI
Konferanse i regi av The Performance Theatre, Oslo KPH
Det Norske Veritas' 150-årsjubileum KPH

16. JUNI
Åpning av Verdenskongressen i konstitusjonell rett i Universitetets Aula KPH
Vennskapskamp i fotball på Skaugum mellom Røa Unified og Team Norway KPH KPM PIA PSM

18. JUNI
Besøk til Norges Vassdrags- og Energidirektorat (NVE) KPH

19. JUNI
Bibliotek i Dronningparken KPM
Audiens for De forente arabiske emiraters utenriksminister KPH
Mottakelse på Oscarshall for diplomatene HMK HMD

20. JUNI
Statsråd HMK KPH
Inspeksjon H.M. Kongens Garde HMK KPH

20. – 21. JUNI
Åpning av Festspillene i Nord-Norge, Harstad HMD

29. JUNI
Gjenåpning av Helgøy kirke i Troms og markering av 125-årsjubileum HMD

15. JULI
Offisiell åpning av seilregattaen Europe Week 2014 HMK

17. JULI
Besøk på Røde Kors' sommerleir «Ferie for alle», Kristiansand KPH KPM

19. JULI
Besøk til Færøyene HMD

22. JULI
Minnemarkering etter terrorhandlingene 22. juli 2011, Oslo domkirke KPH

24. JULI
Besøk hos UNDP og Nexus Global Youth Summit, New York KPH

14. AUGUST
Åpning av Wilses formalhage, Spydeberg prestegårdshage KPH KPM
Markering av Grunnlovsjubileet i Moss KPH KPM

15. AUGUST
Statsråd HMK KPH
Åpning av sorteringsanlegg på Romerike, Skedsmo KPH

18. AUGUST
Audiens for leder av det norske styret for De nordiske juristmøter HMK

19. AUGUST
Offisiell åpning av Nor-Fishing 2014, Trondheim HMD
H.M. Kongens serieseilaser HMK

20. AUGUST
Konsert i Slottskapet i anledning Oslo Kammermusikkfestival HMD

H.M. Kongens serieseilaser HMK

21. AUGUST

Åpning av Det 40. nordiske jurismøte, Oslo HMK

H.M. Kongens serieseilaser HMK

21. – 22. AUGUST

Styremøte i Young Global Leaders, World Economic Forum, Geneve KPH

25. AUGUST

Åpning av ONS 2014, Stavanger HMD KPH

26. AUGUST

Sjekking av flaggermuskasser på Skaugum PIA PSM

27. AUGUST

Audiens for Den norske UNESCO-kommisjonen KPH

Åpning av Bjørnsonfestivalen 2014, Molde KPM

Besøk på Forsvarets forskningsinstitutt, Kjeller KPH

28. AUGUST

Høytidelig audiens for Storbritannias nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Bangladesh' nye ambassadør HMK

Konsert og mottakelse på Oscarshall, Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse HMD

29. AUGUST

Statsråd HMK KPH

29. – 30. AUGUST

Avduking av staute av Joachim H. Rønneberg, Ålesund PA

31. AUGUST

Sjømannskirkens 150-årsjubileum, Johanneskirken i Bergen HMK

1. SEPTEMBER

Samling på Slottet med kvinner innenfor kultur og media HMD

2. SEPTEMBER

Statsbesøk fra Estland HMK HMD KPH KPM PA

3. SEPTEMBER

Potetopptaking i Slottsparken med 4H KPH

5. SEPTEMBER

VM Mountain Bike & Trials i Hafjell KPH

Fretex byttedag i Fredrikstad KPM

6. SEPTEMBER

Fretex byttedag i Bergen KPM

9. SEPTEMBER

Utdeling av Kavliprisen 2014 i Oslo Konserthus HMK

Bankett i forbindelse med utdelingen av Kavliprisen i Oslo rådhus HMK

9. – 11. SEPTEMBER

Fylkestur til Nordland KPH KPM

12. SEPTEMBER

Statsråd HMK

15. SEPTEMBER

Åpning av Nasjonalt Vitensenter, ÅI KPH KPM

Lunsj for Prinsesse Märtha Louises fond HMK HMD PML

16. SEPTEMBER

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK

Middag på Skaugum for skandinaviske Young Global Leaders KPH KPM

17. SEPTEMBER

Næringslivskonferansen Manifestasjon 2014, Trondheim KPH

Utstillingen Kaleidoskopet i Oslo rådhus KPM

18. SEPTEMBER

Høytidelig audiens for Finlands nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Indias nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Sveriges nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Israels nye ambassadør HMK

Regnskogfondets 25-årsjubileum HMK

Nedleggelse av den norske avdelingen av The Royal Air Forces Association, Akershus festning PA

18. – 22. SEPTEMBER

Besøk til New York: Women Moving Millions - Annual Summit KPM

19. SEPTEMBER

Norsk Epilepsiforbunds 40-årsjubileum, Oslo PML

Statsråd HMK KPH

21. SEPTEMBER

Vigsling av ny biskop i Tunsberg Bispedømme HMK

22. SEPTEMBER

Dignity Day ved Breivika videregående skole, Tromsø KPH

Lunsj for diplomater HMK HMD

Debarkering KS Norge HMK HMD

25. SEPTEMBER

Dignity Day ved Romsdal videregående skole, Molde KPH

25. – 26. SEPTEMBER

Åpning av utstillingen «Nutida nordisk grafikk» på Waldermarsudde, Stockholm HMD

26. SEPTEMBER

Statsråd HMK KPH

Sparebankforeningens 100-årsjubileum, Oslo KPH

1. OKTOBER

H.M. Dronningen signerer egen kunst i Nasjonalgalleriet HMD

2. OKTOBER

Stortingets høytidelige åpning HMK HMD KPH

3. OKTOBER

Statsråd HMK

Åpning av utstilling med H.M. Dronningens egen kunst i Galleri Svae, Gjøvik HMD

6. OKTOBER

Thor Heyerdahls 100-årsjubileum, Kon-Tiki Museet HMK HMD

7. OKTOBER

Mottakelse for mottakere av Kongens fortjenstmedalje HMK HMD

Arrangement i forbindelse med TV-aksjonen 2014 KPH

8. – 10. OKTOBER

SIKT 2014 i Tromsø KPH KPM

9. OKTOBER

Verdens synsdag, Universitetets aula PML

10. OKTOBER

Statsråd KPH

13. – 14. OKTOBER

Statsbesøk fra India HMK HMD KPH KPM PA

15. OKTOBER

Global Dignity Day ved Knarvik videregående skole, Lindås KPH

16. OKTOBER

Middag for stortingsrepresentantene HMK HMD KPH KPM PA

17. OKTOBER

Utdeling av prisen Årets kvinnelige medieleder og Årets talent KPM

Statsråd HMK KPH

18. OKTOBER

Naturvernforbundets 100-årsjubileum, Bergen HMK

20. – 23. OKTOBER

Besøk til flyktningleire i Jordan KPH KPM

21. OKTOBER

Intervju med The Wall Street Journal HMD

Besøk til Hof og Svelvik kommuner HMK

23. OKTOBER

Høytidelig audiens for Litauens nye ambassadør HMK

Høytidelig audiens for Japans nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Myanmars nye ambassadør HMK
Lunsj på Slottet for kvinnelige næringslivsledere HMD KPH
Høytidelig audiens for Ghanas nye ambassadør HMK

24. OKTOBER
Statsråd HMK KPH

25. OKTOBER
70-årsmarkeringen for frigjøringen av Øst-Finnmark, Kirkenes HMK
Avduking av Oslos geografiske midtpunkt i Nordmarka HMD

28. OKTOBER
Afternoon Tea - arrangement på Slottet for ildsjeler HMK HMD PA

29. OKTOBER
Besøk til SESAM - Kvinneprat på tvers HMD

30. OKTOBER
Audiens og lunsj for Ghanas president HMK HMD
Besøk til Nordstrandshøgda Strykeorkester HMD

31. OKTOBER
Statsråd HMK

1. NOVEMBER
Kongsberg Gruppens 200-årsjubileum, Oslo HMK

2. NOVEMBER
Forsvarets minnedag på Akershus Festning HMK

3. NOVEMBER
Oslo Militære Samfund HMK

4. NOVEMBER
Dignity Day ved Drammen videregående skole KPH

5. NOVEMBER
Besøk hos NAV Sorum og NAV-samling på Gardermoen KPH

6. NOVEMBER
Næringslivsbesøk til Serbia KPH
Høytidelig audiens for Kasakhstans nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Jamaicas nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for New Zealands nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Kambodsjas nye ambassadør HMK

7. NOVEMBER
Statsråd HMK

9. NOVEMBER
Vigsling av ny biskop i Nord-Hålogaland Bispedømme HMK

10. NOVEMBER
Bedriftsbesøk hos Tomra KPH KPM
Norske Idrettsleder Veteraners årsmøte HMK

13. NOVEMBER
Litterær temamiddag på Skaugum KPH KPM

14. NOVEMBER
Statsråd HMK KPH

15. NOVEMBER
Prinsesse Kristines bisettelse, Stockholm HMK HMD KPH KPM PML AB
Åpning av kulturbygget «Stormen» i Bodø KPH

18. NOVEMBER
Climate Roundtable, Jevnaker KPM

19. NOVEMBER
Åpning av nytt arkiv- og museumsbygg i Arendal KPH KPM

21. NOVEMBER
Statsråd HMK KPH

23. NOVEMBER
Cupfinale i fotball 2014 for menn HMK
Statsborgerseremoni for nye norske borgere i Oslo rådhus KPH KPM
Festforestilling i anledning 100-årsjubileet for Alf Prøysen i Det Norske Teatret HMK
FolkOrgs Meisterkonsert i Den Norske Opera & Ballett HMD

24. NOVEMBER
Tormod Torfæus-Stiftelsen - seminar i Nasjonalbiblioteket HMK

26. NOVEMBER
Åpning av Askerkonferansen 2014 KPH
Avduking av maleri av Samuel Steinmann i Universitetets Gamle festsal KPH

27. NOVEMBER
Besøk hos Miljøstiftelsen Bellona KPH
Utdeling av Prinsesse Astrid Musikkpris, Trondheim PA
Gjestebud på Skaugum KPH KPM

28. NOVEMBER
Statsråd KPH

1. DESEMBER
Bedriftsbesøk til WIMP KPH
Arrangement i Tøyenkirken i anledning Verdens aidsdag KPM

1. – 3. DESEMBER
Statsbesøk til Myanmar HMK HMD

3. DESEMBER
Bedriftsbesøk til Schibsted KPH

5. DESEMBER
Statsråd KPH

5. DESEMBER
Norsk Folkehjelps 75-årsjubileum KPH KPM

6. DESEMBER
Dissimilis' juleforestilling, Lommedalen kirke PA

9. DESEMBER
Utdeling av Dronning Sonjas skolepris til Thor Heyerdahl videregående skole, Larvik HMD
Telenor Youth Summit KPH
Lunsj for St. Olavs Ordens Råd HMK

10. DESEMBER
Redd Barnas Fredsprisfest på Rådhusplassen KPM PIA PSM
Audiens for mottakerne av årets Nobels Fredspris HMK HMD KPH KPM
Utdeling av årets Nobels Fredspris HMK HMD KPH KPM

Bankett i forbindelse med årets Nobels Fredspris HMK HMD KPH KPM
--

11. DESEMBER
Høytidelig audiens for Canadas nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Guatemalas nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Hellas' nye ambassadør HMK
Høytidelig audiens for Mosambiks nye ambassadør HMK
Nobelkonsert i Oslo Spektrum KPH KPM PIA PSM

12. DESEMBER
Dronning Fabiolas begravelse, Brussel HMK PA
Statsråd KPH

15. DESEMBER
Besøk til bedrifter i Grenlandsområdet KPH

16. DESEMBER
Hans Majestet Kongens Gardes Kirkeparade, Oslo domkirke HMK KPH

17. DESEMBER
Besøk hos Blå Kors KPH KPM

18. DESEMBER
Minnemarkering for terrorofrene i Peshawar, Oslo KPH

19. DESEMBER
Møte med innvandrerkvinner i Bredtvet menighet og besøk til Bredtvet kirke HMD
Statsråd HMK KPH
Lunsj for Regjeringen HMK HMD KPH KPM

25. DESEMBER
Gudstjeneste i Holmenkollen kapell HMK HMD KPH KPM PIA PSM

26. DESEMBER
Minnemarkering på Bygdøy i anledning 10-årsdagen for flomkatastrofen i Sørøst-Asia KPH KPM

Svend-Alan Sørensen mottar «The Queen Sonja Print Award» av Dronningen. Utdelingen fant sted under et arrangement i Oslo rådhus.

DET KONGELIGE SEKRETARIAT

Hovedoppgaven til Det kongelige sekretariat er å legge til rette for at Kongefamilien kan utføre sin gjerning på best mulig måte. Innenfor sekretariatets arbeidsoppgaver ligger planlegging og gjennomføring av arrangementer, besøk, reiser, innhenting av informasjon, generell rådgivning, arbeid med taler og protokoll. Sekretariatet har ansvar for en stor mengde korrespondanse til og fra de kongelige. Den offisielle virksomheten til Prinsesse Astrid, fru Ferner og Prinsesse Märtha Louise ivaretas også av Det kongelige sekretariat. Slottets bibliotek, som forvalter en boksamling på 31 000 bind, og Ordenskanselliet, er likeså del av Det kongelige sekretariat.

2014 var sterkt preget av Grunnlovens 200-årsjubileum. Til sammen utførte Kongefamiliens medlemmer 746 offisielle oppdrag i 2014, som også inkluderer audienser på Slottet, statsbesøk og fylkesturer. Grunnlovsjubileet ble både markert på Slottet – blant annet med en mottakelse for alle landets ordførere – og med store arrangementer på Eidsvoll. Jubileet ble åpnet av H.M. Kongen på et tv-overført utendørsarrangement i februar. De svenske og danske kongehusene deltok ved markeringen på Eidsvoll 17. mai sammen med vår egen kongefamilie.

GRY MØLLESKOG
SJEF DET KONGELIGE SEKRETARIAT

I 2014 ble H.M. Dronningens kunstnerstipend utvidet og lansert som en grafikkpris med internasjonalt nedslagsfelt. H.K.H. Kronprinsen inviterte for andre år på rad til konferansen SIKT – denne gangen i Tromsø – for unge ledere, med innovasjon og entreprenørskap som tema. H.K.H. Kronprinsessen foretok en litterær togreise med Kongevognen – og møtte mennesker til samtale om litteratur på lokale arrangementer underveis, på strekningen Bodø-Stjørdal.

Det kongelige sekretariat består av 18 medarbeidere. Viktige eksterne samarbeidspartnere for sekretariatet er fylkesmennene, Utenriksdepartementet og fagdepartementene.

Kronprinsfamilien stilte opp til fotografering i skjærgården utenfor Kristiansand i juli 2014.

KOMMUNIKASJONSSTABEN

En av kommunikasjonsstabens viktigste oppgaver er rådgivning til Kongefamilien og Det kongelige hoff i kommunikasjonsspørsmål. Samarbeid og service overfor norske og utenlandske medier er en høyt prioritert oppgave. Staben har også ansvar for hoffets intranett, Kongehusets tilstedeværelse på internett og offisiell fotografering av Kongefamilien. Kommunikasjonsstaben består av fem medarbeidere og ledes av kommunikasjonssjef Marianne Hagen.

Kongehusets hjemmesider www.kongehuset.no er godt besøkt. All offisiell programvirksomhet, audienser, pressemeldinger og nyheter offentliggjøres på hjemmesiden. I tillegg inneholder sidene biografisk materiale, informasjon om monarkiet, kongelige eiendommer, Slottets samlinger og historisk materiale. Kongehuset.no har egne barnesider og samiske sider, i tillegg til engelskspråklige sider.

Kongehuset er etablert på sosiale medier. Kongehuset har egen kanal på YouTube og Facebook, og Kronprinsen og Kronprinsessen er på Twitter. Medieopplegget i forbindelse med statsbesøk og ved større offisielle utenlandsreiser er gjennomført i nært samarbeid med Utenriksdepartementets besøksseksjon. Ved større reiser og besøk i Norge er medieoppleggene lagt opp i nært samarbeid med de respektive fylkesmenns presseansvarlige.

Kongen som toppidrettsutøver og seiler var tema for et lengre intervju med TV2 som ble tatt opp høsten 2014.

MARIANNE HAGEN
KOMMUNIKASJONSSJEF

HOFFMARSKALATET

Hoffmarskalatet er en stab og støttefunksjon med 16 medarbeidere som ledes av hoffmarskalk Arne Omholt.

Hoffmarskalatet ivaretar bl.a. følgende:

- HR-utvikling og -forvaltning
- organisasjonsutvikling og mellomlederutvikling
- koordinering av helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet
- juridisk bistand til hoffsjefen og organisasjonen for øvrig
- arkivtjenester
- beredskaps- og sikkerhetsarbeid
- drift, vedlikehold og support av interne IKT-systemer

Det kongelige hoffs HR-strategi legger gode rammer for det interne utviklingsarbeidet innenfor HR-området, med spesielt vekt på organisasjon og samhandling, samt medarbeider- og lederutvikling. I 2014 har Det kongelige hoff fokusert på videreutvikling av ledere, gjennom deltakelse på eksterne kurs kombinert med interne program. Vi har også søkt å forbedre og utvikle lederverktøy, f.eks. veiledning for gjennomføring av samlinger for medarbeiderskap og ny mal for medarbeider-samtaler. Det kongelige hoff som arbeidsgiver har et tett og godt samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene. I 2014 fikk Akademikerne forhandlingsrett. Fra tidligere er også Norsk Tjenestemannslag/NTL og Slottspersonalets forening/STAFØ parter i Det kongelige hoffs overenskomst. Forhandlingspartenes rettigheter og plikter er regulert i egen samarbeidsavtale. Det kongelige hoff har ved utgangen av 2014 153 fast ansatte, vikarer eller midlertidig ansatte, fordelt på 139,5 årsverk. I tillegg ansettes sesongarbeidere i Slottsgartneriet og guider ved Åpent Slott i sommerhalvåret. I forbindelse med større arrangementer engasjeres servitører og kokker.

Kvinneandelen ved Det kongelige hoff er totalt 54 prosent. Av sju toppledere er tre kvinner og fire menn. Kvinneandelen på mellomledernivå er 62 prosent. Ved rekruttering til ledige stillinger som domineres av det ene kjønn, fokuseres det i ansettelsesprosessen på å prioritere det underrepresenterte kjønn når kvalifikasjonene ellers er de samme. Det er ingen signifikante lønnsforskjeller mellom kjønnene. Av de 16 prosent fast ansatte som arbeider turnus, er 83 prosent menn. Overtidsbelastningen er jevnt fordelt mellom kvinner og menn. I 2014 ble det ansatt tre medarbeidere ved Det kongelige hoff, alle menn. I 2014 var det 24 deltidsstillinger ved Det kongelige hoff, hvorav 18 av disse er besatt av kvinner og seks av menn.

Det kongelige hoffs arkiv er organisasjonens dokumentasjonssenter. Vi har innledet et samarbeid med Riksarkivet med sikte på å avlevere historisk arkivmateriale når Riksarkivet kan motta dette. Det utføres et betydelig arbeid for å dokumentere Kongehusets virksomhet i inn- og utland,

ARNE OMHOLT
HOFFMARSKALK

Arkivet har klargjort store mengder eldre arkivmateriale som skal avleveres til Riksarkivet.

samt løpende drift av organisasjonen gjennom året. Henvendelser til arkivet er stadig økende, og det legges stor vekt på service både utad og innad.

Hoffmarskalken ivaretar det overordnede ansvar for virksomhetens beredskaps- og sikkerhetsarbeid. Videreutvikling av sikkerhetssystemer og sikkerhetstjenesten ved de kongelige eiendommene er en prosess som krever kontinuerlig oppmerksomhet. I regi av Politidirektoratet er det i 2013-14 gjennomført en større analyse av Kongehusets sikkerhet. IKT-seksjonen ivaretar organisasjonens behov for IKT-tjenester.

ØKONOMISTABEN

Økonomistaben har fem medarbeidere og ledes av økonomisjef Tone Rinden Rygh. Økonomistaben forvalter midlene som bevilges til drift av Det kongelige hoff over statsbudsjettets programområde 00, programkategori 00.10 Det kongelige hus, kapittel 1 og 2 - postene 50-51, og er videre ansvarlig for økonomiforvaltningen av de bevilgede apanasjer under post 01, samt regnskapsføring for Åpent Slott, Skaugum Gård, Kronprinsesse Märthas Minnefond, Prinsesse Märtha Louises Fond, Kronprinsparets Fond og H.M. Dronning Sonjas Kunstnerstipend.

Bevilgningene over statsbudsjettets kapittel 1 og 2 - post 50 skal dekke kostnadene for Kongehusets offisielle oppgaver, drifts- og lønnskostnader for Det kongelige hoff, samt forvaltning, drift, vedlikehold og mindre utviklingstiltak av interiører på de statlige eiendommer og de tilhørende parker i Oslo, som er stilt til H.M. Kongens disposisjon.

Forvaltning, drift og vedlikehold av de private eiendommene dekkes av de bevilgede apanasjer. Apanasjerrammene dekker også personlige utgifter og enkelte utgifter knyttet til offisielle oppgaver.

Tilsammen hadde Det kongelige hoff 335 lønsmottakere i 2014. Økonomistaben koordinerer arbeidet med budsjett og styringsverktøy, og sørger for oppfølging gjennom året ved rapportering på økonomi og andre styringsparametere.

Barn og unge er et av Kong Haralds fokusområder, og her blir Kongen møtt av barnehagebarn under et besøk til Vestfold-byen Svelvik.

TO NE RINDEN RYGH
ØKONOMISJEF

Det kongelige hushold har ansvar for oppdekking og servering under arrangement på Slottet. I oktober 2014 var ildsjeler fra hele landet invitert til «Afternoon Tea».

DET KONGELIGE HUSHOLD

Det kongelige hushold er ansvarlig for den daglige drift av Det kongelige slott, Skaugum, Bygdø kongsgård, Kongsseteren, «Prinsehytta» i Sikkildalen, sommerstedet «Mågerø» og Kongeskipet «Norge». Husholdet består av seks seksjoner og ledes av sjef Det kongelige hushold, Lars Christian Krog. Det kongelige hushold leverer tjenester innen servering, kjøkken, renhold, tekstilbehandling, kammertjeneste, kantinedrift, transport, budtjeneste, vakt og resepsjon samt blomsterdekor. I 2014 bestod avdelingen av 61 ansatte.

Husholdet har kontinuerlig fokus på samhandling mellom seksjonene for å kunne besørge en sunn økonomisk, effektiv og profesjonell plattform for leveranse av trygg, praktisk støtte til Kongen og Dronningen og Kronprinsen og Kronprinsessen. Avdelingen tilrettelegger og koordinerer offisielle og private gjøremål og er ansvarlig for gjennomføring av mottakelser, middager og lunsjer på de kongelige eiendommer. Avdelingen yter bistand til de kongelige ved reiser i inn- og utland. Avdelingen er leverandør av en rekke tjenester til hoffets øvrige avdelinger. Husholdet bistår også Prinsesse Märtha Louise og Prinsesse Astrid, fru Ferner ved behov.

LARS CHRISTIAN KROG
SJEF DET KONGELIGE HUSHOLD

Engelskprodusert middagsservice fra 1815. Serviset bestod opprinnelig av over 4050 deler fordelt på 34 ulike modeller. Motiver er hentet fra Themsens. Deler av serviset er fortsatt i bruk etter 200 år.

KULTUR- OG EIENDOMSAVDELINGEN

H.M. Kongen har disposisjonsrett til de statlige kongelige eiendommer i henhold til st.prp.nr. 1, 2004-2005. Ansvaret for drift og vedlikehold av de statlige kongelige eiendommer i Oslo er delt mellom Det kongelige hoff og Statsbygg. Statsbygg ivaretar utvendig vedlikehold av bygningene, de tekniske anlegg og byggemeldingspliktige arbeider. Kultur- og eiendomsavdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold, utvikling av bygningenes interiør, med kunst og inventar og kongelige private samlinger. Avdelingen har også ansvar for tilknyttede parkanlegg. Avdelingen forvalter store verdier og det legges vekt på å drifte og styre eiendommene på en forsvarlig måte. Kultur- og eiendomsavdelingen har 44 ansatte og ledes av slottsforvalter Ragnar Osnes. Avdelingen består av tre seksjoner, Eiendomsforvaltningen, De kongelige samlinger og Slottsgartneriet. Åpent Slott er administrativt innplassert i avdelingen.

De statlige kongelige eiendommer er

- Det kongelige slott med hoffsjefsbolig, portnerboliger, gartneri, stallbygning og park
- Bygdø kongsgård – hovedbygning med tjenerfløy og park
- Oscarshall med kjøkkenbygning, kavalerbygning, portnerbolig og park

Avdelingen får driftsmidlene over apanasjen til nødvendig forvaltning, drift og vedlikehold av de private eiendommene. Flere av bygningene er av kulturhistorisk verdi slik at vedlikeholdstiltak gjennomføres varsomt.

RAGNAR OSNES
SLOTTSFORVALTER

EIENDOMSFORVALTNINGEN

Seksjonen forvalter alle de statlige og private kongelige eiendommer. Drift og vedlikehold av de kongelige eiendommene som Det kongelige slott, Bygdø kongsgård og Oscarshall krever stor innsats og betydelige ressurser. Det utføres kontinuerlige vedlikeholdsarbeider på disse bygningene.

DET KONGELIGE SLOTT

Ved Slottet er vindusrehabiliteringen videreført og dette omfattende arbeidet vil fortsette i flere år framover. Videre ble representasjonsrommet Speilsalen renoveret med gulv, vegger og himling samt nye gardiner. Speilsalen ble tilbakeført med farger slik det var i 1905. Forut for dette arbeidet ble det gjennomført en grundig farge- og materialundersøkelse. Ellers ble det utført omfattende oppgradering av Gardevaktstuen.

DE KONGELIGE SAMLINGER

De kongelige samlinger har ansvar for forvaltning av møbler, billedkunst, film og fotografier, kunsthåndverk, sølv og antikviteter. Seksjonen har også ansvar for kulturhistoriske gjenstander som ikke lenger er i bruk. Store deler av samlingene oppbevares på lagre og magasiner. Hovedmålsettingen er å sikre lang levetid for gjenstandene og øke kunnskapen om de kunst- og kulturhistoriske verdiene samlingene inneholder. H.M. Dronningens kunstsamling inngår i seksjonens arbeidsområde. Til daglig arbeider seksjonen med registrering og ivaretagelse av samlingene, faglig rådgivning, formidling, fotografering, utlån og rådgivning i tilknytning til rehabilitering av eiendommene. Gjennom 2014 har seksjonen prioritert arbeidet med registrering av historisk dekketøy fra den gamle kongeboligen Paleet og Det kongelige slott.

Honninghøst i Slottsparken. Parkens egne bier holder til i kuber på en øy i Dronningdammen og i løpet av sesongen 2014 hadde biene produsert omlag 140 kilo honning.

SLOTTSGARTNERIET

Slottsgartneriet har ansvaret for helårsdrift, skjøtsel og utvikling samt design av varige og sesongrelaterte beplantninger i parkene. Slottsgartneriet drifter også et veksthus med produksjon av blomster, planter og stauder.

I alt arbeidet for Slottsparken ligger Perspektivplan for Slottsparken (perioden 2011-2025) til grunn. I 2014 ble det bevilget ekstra midler til oppgradering av veier og stier i Slottsparken, med fokus på Bredveien mellom Gardevaktstuen og Parkveien/Wergelandsveien. Videre er Slottsparkenes beplantninger planmessig forsterket og videreutviklet samt at det er gjennomført rehabiliteringstiltak for parkenes plener.

Kronprins Haakon bisto ungdommer fra 4H med å ta opp poteter i Slottsparken.

Indias president Pranab Mukherjee ledsages av Kong Harald under inspeksjon av et æreskompani fra H.M. Kongens Garde under det indiske statsbesøket til Norge i oktober 2014.

H.M. KONGENS ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab består av sjef adjutantstab, tre overadjutanter for Kongen, tre vakt-havende adjutanter for Kongen og tre vakthavende adjutanter for Kronprinsen. Offiserene har gradsnivå fra kaptein/kapteinløytnant til oberst/kommandør og kommer fra hver av forsvarsgrenene Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

Vakthavende adjutant tilbringer sin vaktmåned sammen med Kongen eller Kronprinsen enten de er på Slottet eller på besøk/reise i inn- og utland. Kongens tre overadjutanter deltar etter behov ved arrangementer og seremonier.

Brigader Nils P. Granholt fra Hæren er sjef for H.M. Kongens adjutantstab. Sjef adjutantstaben har ansvaret for adjutanttjenesten og er bindeledd mellom Det kongelige hoff og Forsvaret. I tillegg er sjef adjutantstaben Det kongelige hoffs prosjektleder og koordinator for alle inn- og utgående statsbesøk. Dette innebærer blant annet ansvar for all planlegging og gjennomføring av statsbesøk for Slottets del. Sjef adjutantstab samarbeider i den forbindelse nært med Utenriksdepartementet.

Aktuelle kandidater til overadjutant- og adjutantstillingene forespørres, og 1. september hvert år skiftes det ut en overadjutant for Kongen og en vakthavende adjutant for henholdsvis Kongen og Kronprinsen. Dette skjer i et treårig roterende system. Ved skiftet i 2014 var det overadjutant for Kongen fra Luftforsvaret, Kongens vakthavende adjutant fra Sjøforsvaret og Kronprinsens vakt-havende adjutant fra Hæren som ble skiftet ut.

NILS PETTER GRANHOLT
SJEF H.M. KONGENS ADJUTANTSTAB

KONGELIGE ORDENER OG MEDALJER

DEN KONGELIGE NORSKE ST. OLAVS ORDEN

Den Kongelige Norske St. Olavs Orden ble stiftet av Kong Oscar I i 1847 og tildeles som «belønning for utmerkede fortjenester av fedrelandet og menneskeheten». H.M. Kongen er ordenens Stormester. St. Olavs Orden er oppkalt etter helgenkongen, Olav den hellige. Med unntak av kongelige og statsoverhoder, tildeles St. Olavs Orden i dag kun til nordmenn.

H.M. Kongen oppnevner, etter innstilling fra hoffsjefen, et ordensråd. I 2014 har ordensrådet bestått av departementsråd Eva Hildrum (kansler), konsernsjef Didrik Munch (vissekansler), hoffsjef Åge Grutle (skattmester), professor Tove Bull, universitetsdirektør Per Ivar Maudal og kultursjef Jorunn Bøe. Ordensrådet gir H.M. Kongen råd om tildeling av St. Olavs Orden til norske borgere. Det har i 2014 vært avholdt to møter i Ordensrådet.

Ordenskanselliet ledes av kansellisjef Mette Tverli. Kansellisjefen er organisatorisk lagt under Det kongelige sekretariat. Kansellisjefen assisteres av ordenssekretær Sven Gj. Gjeruldsen.

METTE TVERLI
KANSELLISJEF

UTDELINGER I 2014

STORKORS

H.K.H. Prinsesse Marie,
Danmark

President Toomas Hendrik Ilves,
Estland

President Joachim Gauck,
Tyskland

KOMMANDØR MED STJERNE
Skuespiller Lise Fjeldstad, Oslo

KOMMANDØR

Assisterende sekretariatsleder
Knut Brakstad, Asker

Koreograf og dansekunstner
Kjersti Alveberg, Oslo

Professor emeritus
Leif Arne Heløe, Oslo

Professor
Idun Reiten, Trondheim

RIDDER 1.KLASSE

Sjef for Det kongelige hushold
Lars Christian Krog, Oslo

Overlege
Brynjulf Ystgaard, Trondheim

Professor
Martha Ulvund, Sandnes

Sykepleier
Safia Abdi Haase, Halden

Sivilingeniør
Knut Åm, Stavanger

Psykolog
Atle Dyregrov, Bergen

Professor
Petter Andreas Steen, Oslo

Professor
Asbjørn Moen, Trondheim

Professor
Torbjørn Digernes, Trondheim

Professor emeritus
Jan Petter Blom, Bergen

Tidligere konsernsjef
Hans Olav Karde, Tromsø

Professor
Nils Magne Knutsen, Tromsø

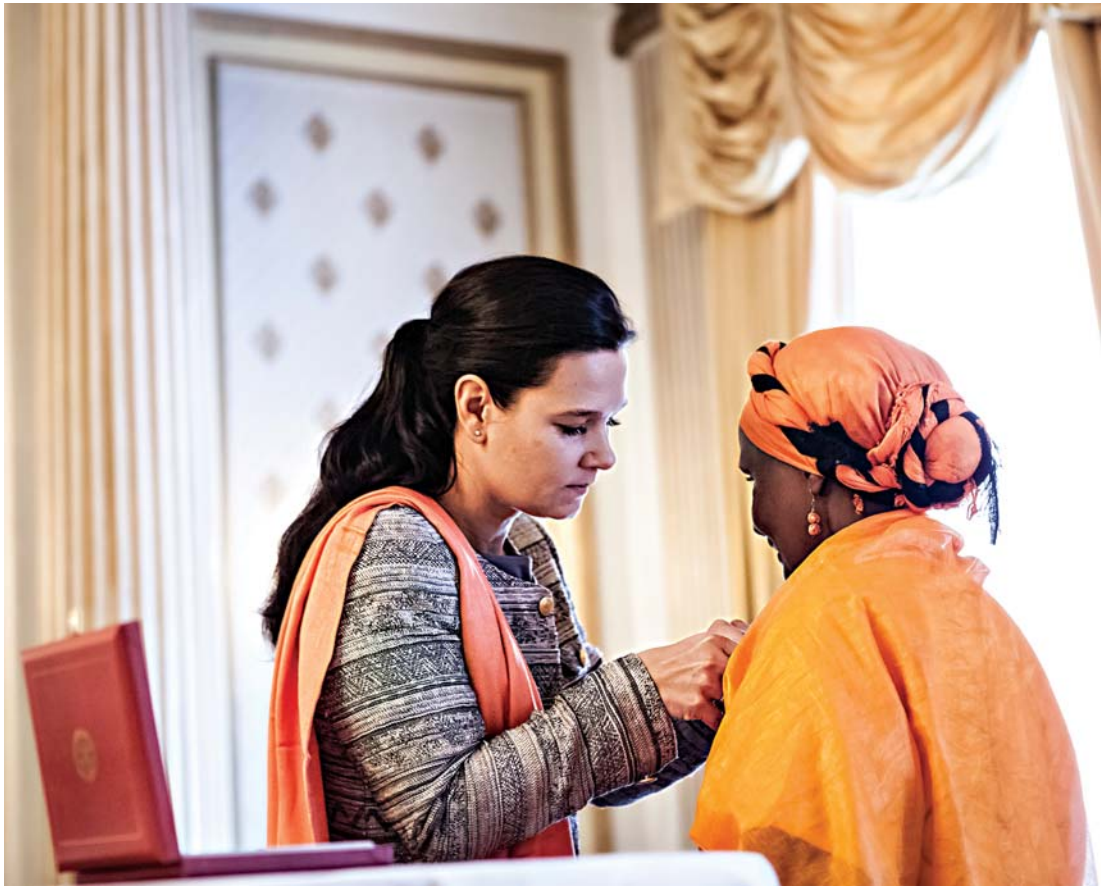
Professor dr. med
Are Holen, Trondheim

Professor
Babill Stray-Pedersen, Oslo

Professor
Per Hjalmar Nakstad, Hvalstad

Statsstipendiat
Hallvard T. Bjørgum, Rysstad

Overlege
Svein Svenningsen, Færvik

Sykepleier Safia Abdi Haase mottar Ridder 1. klasse av Den Kongelige Norske St. Olavs Orden av kansellisjef Mette Tverli. Haase fikk ordenen for sitt arbeid til beste for kvinners og barns livsvilkår.

DEN KONGELIGE NORSKE FORTJENSTORDEN

Den Kongelige Norske Fortjenstorden ble opprettet ved kgl. resolusjon 14. juni 1985, og ordenens statutter ble samme dag fastlagt av Kong Olav V. Ordenen kan tildeles utenlandske borgere og norske borgere i utlandet som belønning for særlig fortjenstfullt virke for norske interesser og for menneskeheten. Ordenen kan også tildeles for embetsfortjenester til bl.a. diplomatiske tjenestemenn samt til Norges honorære konsuler. H.M. Kongen er ordenens Stormester. Statuttene ble sist revidert 27. juni 2006.

Ordensrådet vurderer forslag om dekorering under Fortjenstordenen samt forslag fra utenriksstasjoner om tildeling av St. Olavs medaljen. Ordensrådet som ledes av H.M. Kongens Hoffsjef, Åge B. Grutle, har i 2014 bestått av protokollsjeff Merete Brattested fra Det kgl. Utenriksdepartement og rådsmedlem Mette Tverli, kansellisjeff Den Kongelige norske St. Olavs Orden.

Det er ordenens kanselli som mottar og forbereder saker som fremlegges for ordensrådet. Kanselliet består av kansellisjeff Øystein Braathen og ordenssekretær Svenn J. Bjerkem, med kontorer i Utenriksdepartementet.

Det har i 2014 vært avholdt ett møte i ordensrådet, og i alt 125 saker var til behandling.

TILDELINGER I 2014

STORKORS

Barria, Juan Anibal,
Chiles ambassadør

Berg, dr. Axel Hans Carlo,
Tysklands ambassadør

Brylle, Torben,
Danmarks ambassadør

Fode, Henning,
kabinettssekretær, Danmark

Gill, David,
statssekretær, Tyskland

Haarder, Bertel Geismar,
Folketingets 1. nestformann, Danmark

Niyom, Theerakun,
Thailands ambassadør

Raie, Siim, direktør,
presidentens kanselli, Estland

Schadt, Daniela,
Tyskland

Shirota, Akio,
Japans ambassadør

Sojo Reyes, José de Jesus,
Venezuelas ambassadør

Steinlein, Stephan,
statssekretær, Tyskland

Sulling, Anne,
utenrikshandelsminister, Estland

Tiidus, Urve,
kulturminister, Estland

Tiik, Simmu,
Estlands ambassadør

Ullerup Petersen, Ove,
hoffmarskalk, Danmark

Vlavianos, Antonios,
Hellas' ambassadør

KOMMANDØR MED STJERNE
Behr, dr. Heinz-Peter,
ekspedisjonssjef, Tyskland

Harkjær, Lasse,
oberst og adjutantstabssjef, Danmark

Holmberg, Erki,
ekspedisjonssjef, Estland

Kaarelsø, Kai,
ekspedisjonssjef, Estland

Kristensen, Kim,
oberst og seremonimester, Danmark

Marran, Mikk,
departementsråd, Estland

Nögene, Pavo,
departementsråd, Estland

Overvad, Marie-Louise,
protokollsjeff, Danmark

Reintamm Benno, Piret,
protokollsjeff, Estland

Schönauf, Christian,
hoffsjeff for Danmarks kronprinspar

Sildam, Toomas,
kommunikasjonssjef, Estland

Thönnies, Franz,
medlem av Forbundsagen, Tyskland

Ulrick Larsen, Carsten,
Folketingets direktør, Danmark

KOMMANDØR
Arukaevu, Piret,
spesialrådgiver, Estland,

Arz von Straussenburg, Konrad Helmut,
fung. protokollsjeff, Tyskland

Chandraramya, Pannabha,
ministerråd, Thailands ambassade

Douste-Blazy, Philippe,
leder av UNITAID, Frankrike

Eide, Wenche Barth,
tidl. førsteamanuensis, Norge

Friedrich, Jan,
ministerråd, Tysklands ambassade

Gomez, José Ramon Vallespin,
kommandør og forsvarsattaché,
Spanias ambassade

Holst, Jan Erik,
tidl. direktør, Norge

Klepšvik, Karsten,
Norges ambassadør til Polen

Lassen, Annette,
assisterende protokollsjeff,
Danmark

Lundemo, Merete,
Norges ambassadør til Bangladesh

Masso, Livi Anna,
rådgiver, Estland

Pacquement, Alfred,
kunstnerisk leder, Frankrike

Podzus, Michael,
oberst og adjutant, Tyskland

Rice, Carlos,
oberst og forsvarsattaché,
USAs ambassade

Risch, Helge,
kaptein «Gorch Fock», Tyskland

Seban, Alain,
direktør, Frankrike

Skovgaard Andersen, Torben,
administrasjonssjef, Danmark

Tootsen, Jaan,
kulturrådgiver, Estland

Vaabel, Rein,
oberstløytnant og adjutant, Estland

Westberg, Tove Bruvik,
Norges ambassadør til Romania

RIDDER 1. KLASSE
Andréasson, Jan,
honorær generalkonsul i Göteborg, Sverige

Aniel, Gérard,
ordfører, Frankrike

Anráez, Pedro Jose Ferrer,
honorær konsul i Puerto Ordez/San Felix,
Venezuela

Arlickaitė, dr. Grazina,
direktør, Litauen

Balleby, Lene,
kommunikasjons- og pressesjef, Danmark

Bartei, Frédéric,
oberst og forsvarsattaché,
Frankrikes ambassade

Berge, Sten Anders,
Norges ambassadør
til De Forente Emirater

Capriles II, Leonel,
honorær konsul i Curaçao,
De nederlandske Antiller

Chéroux, Clément,
kurator, Frankrike

De Saedeler, Vincent,
honorær konsul i Zeebrugge, Belgia

De Witte, Léon Albert,
sosialentreprenør, Nederland

Denesovych, Natalie,
honorær konsul i Winnipeg, Canada

Dominguez, Rodrigo Otoya,
honorær konsul i Cali, Colombia

Featherstone-Witty, Mark,
sjef for Liverpool Institute
of the performing arts, Storbritannia

Helle, Astrid Emilie,
Norges ambassadør til Europarådet,
Strasbourg

Hertzberg, Hege,
Norges ambassadør til Ghana

Kniepen, Michael,
assistent til Forbundsresidenten, Tyskland

Kong Harald og Kronprins Haakon bærer Storkorskjedet til Den Kongelige Norske St. Olavs Orden og storkors av Den Kongelige Norske Fortjenstorden ved Stortingets høytidelige åpning.

Koushede, Søren, sekretariatssjef, Danmark	Olufsen, Heidi, Norges generalkonsul i St. Petersburg, Russland	Uleer, Esther, seniorrådgiver, Tyskland
Krag-Juel-Vind-Frijs, Jytte, hoffdame, Danmark	Pettersen, Kjell Tormod, Norges ambassadør til Nepal	Wogatzki, Kristina, seniorrådgiver, Tyskland
Lampe, Angela, kurator, Frankrike	Rognlie, Elin Bergithe, Norges generalkonsul i New York, USA	Østbye, Christian, honorær konsul i Barranquilla, Colombia
Lassen, Thomas Søborg, major og adjutant, Danmark	Rose, Michael, major og adjutant, Danmark	RIDDER Bourguignat, Sandrina, konsul, Frankrikes ambassade
Lelandais, Jacques, ordfører, Frankrike	Russell, Marina, honorær generalkonsul, Amsterdam, Nederland	Glenthøj, Rasmus, Fondet for dansk-norsk samarbeid, Danmark
Lindemann, Ole Andreas, Norges generalkonsul i Murmansk, Russland	Saucier, Céline, honorær konsul i Quebec, Canada	Herodes, Sigrid, protokollrådgiver, Estland
MacLehose, Christopher, forlegger, Storbritannia	Sauerborn, Michael, kommandørkaptein og forsvarsattaché, Tysklands ambassade	Janson, Marita, tredje ambassadesekretær, Sveriges Ambassade
Maiberg, Tiina, førstekonsulent, Estland	Skorpen, Hilde Janne, Norges generalkonsul i San Francisco, USA	Lehesalu, Liis, næringslivsdirektør, Estland
Masst, Mette, Norges ambassadør til Mosambik	Stensrud, Asmund, leder av Den norske klubb Hamburg, Tyskland	Liister, Sven, løytnant og adjutant, Estland
Nergaard, Merethe, Norges ambassaør til Mexico	Stokke, Øyvind, Norges generalkonsul i Shanghai, Kina	Niño, Miguel Antonio Caro, honorær visekonsul i Buenaventura, Colombia
Nesgaard, Poul, formann, Fondet for dansk-norsk samarbeid, Danmark	Tagliavia, Isabella, honorær generalkonsul i Palermo, Italia	Stauber, Andreas Attaché, Østerrikes ambassade
Ojeda, Jose Manuel Rodriguez, honorær konsul i Puerto Cabello, Venezuela	Timmermann, Volker, underdirektør, Tyskland	Stræde, Morten, billedhugger, Danmark

H.M. KONGENS MEDALJERÅD

Medaljerådet er H.M. Kongens rådgivende organ i medaljesaker. Hoffsjef Åge B. Grutle leder medaljerådet som for øvrig i 2014 har bestått av sjef for Det kongelige sekretariat Gry Mølleskog, kansellisjef Mette Tverli, assisterende kommunikasjonssjef Sven Gj. Gjeruldsen og seniorsekretær Bjørg Wilmann. Medaljerådet har hatt fire møter i 2014.

ST. OLAVS MEDALJEN

St. Olavs medaljen ble stiftet av Kong Haakon VII i 1939 «til belønning av fortjenster ved utbredelse av kjennskap til Norge og fremme av forbindelsen mellom det utflyttede Norge og hjemlandet». St. Olavs medaljen kan tildeles nordmenn og utlendinger. Medaljen utdeles i sølv med krone.

TILDELINGER I 2014

UTENLANDSKE

Wiigs, Russel,
Canada

Wiigs, Alison,
Canada

KONGENS FORTJENSTMEDALJE

Kongens Fortjenstmedalje ble stiftet av Kong Haakon VII i 1908.

Kongens Fortjenstmedalje utdeles til belønning for pionerinnsats eller annen innsats av særlig samfunnsgagnlig natur, særlig fortjenstfull ulønnet innsats over lengre tid i samfunnslivet eller særlig fortjenstfullt arbeid gjennom lang tid der innsatsen har ligget betydelig over det normale i kombinasjon med aktivt samfunnsengasjement. Medaljen kan også tildeles for en livsinnsats som kan stå som eksempel for andre.

TILDELINGER I 2014

Akselsen, Reidar, Grimstad	Dyrkorn, Johan, Stordal	Grann, Odd, Oslo
Amdal, Halvor, Figgjo	Egeland, Lars Emanuel, Kvinesdal	Grimstad, Arne Ola, Ørsta
Andersen, Anne Grethe Beck, Røros	Egelund, Tamara Zarins, Lillestrøm	Gudding, Roar, Oslo
Beite, Otto Kaasgaard, Kragerø	Eidsmo, Arnt Johan, Kvål	Gundersen, Anne Birgitte Holm, Bodø
Birkeland, Gustav, Sauda	Eikeland, Gunnar Magnus, Tingvatn	Guttu, Tor, Oslo
Bjerkan, Asbjørn Magne, Overhalla	Ekern, Petter Fangen, Oslo	Halmøy, Bjørg, Oslo
Bjertnæs, Gunnar, Lillehammer	Enger, Magne Dagfinn, Aurdal	Hansen, Ingunn Lovise Borgen, Bergen
Blixrud, Arild Herman, Oslo	Fjogstad, Karl, Kleppe	Hansson, Hege, Tønsberg
Bolme, Roald Helmer, Trondheim	Fjærestad, Johan Birger, Hafslundøy	Haraldstad, Harald Sigmund, Fjerdingby
Bomann, Dag, Kolbjørnsvik	Fjørtoft, Ragnhild Sælthun, Lørenskog	Hauge, Torger, Sand
Borgos, Johan Ingvald, Sortland	Flatland, Nils, Gvarv	Heier, Mona Fredrikke Skard, Oslo
Borgund, Gro, Bergen	Fortun, Anders, Skjolden	Hjertenes, Øystein Hjalmar, Florø
Borseth, Jan Birger, Selbu	Fosse, John Fredrik, Brevik	Hoffart, Odd Arnold, Kongsberg
Bugge, Erik, Sortland	Faarlund, Eva Karin, Skotterud	Hole, Iver, Spikkestad
Baadsvik, Karl Julius, Trondheim	Faarlund, Nils Christian, Skotterud	Hole, Odd Reidar, Lesja
Bårdsen, Finn, Haugesund	Glomstein, Anders, Oslo	Holstad, Leiv Olav, Oslo
		Holten, Olav Jostein, Bæverfjord

Horgen, Harald, Korgen	Lillehaug, Arvid Bjarne, Høysanger	Pedersen, Per Kristian Hauge, Kråkerøy
Hovden, Jan, Saupstad	Lind, Karen, Kragerø	Perminow, Alexej Demidovitsj, Oslo
Hundere, Audun, Sogndal	Lindboe, Erik, Stavanger	Ravneng, Dagfinn Johan, Skjeberg
Huseth, Alf Mardon, Kristiansand	Lindgjerdet, Solveig, Vannvikan	Ringstad, Arne Olav, Rakkestad
Høidal, Are, Mysen	Lingjærde, Merete, Hvalstad	Risvold, Hanne Ragnhild, Flekkefjord
Høydal, Karen Gudveig, Ørsta	Lundemo, Kjell Hjalmar, Meråker	Rolstadås, Asbjørn, Trondheim
Jerstad, Marit, Oslo	Lærum, Even, Asker	Rossevatn, Anna, Eiken
Johannessen, Kjell Olav, Kristiansand	Marmøy, Reidar, Grimstad	Rød, Bjørn Martin, Berg (Østfold)
Johansen, Berit Stenseth, Drammen	Melbye, Ella Mathilde, Notodden	Rødevand, Øivind Egil, Oslo
Johansen, Frans Godin, Drammen	Midtun, Karsten, Nesttun	Raaen, Dordei Nesheim, Odda
Jaastad, Lars, Leirfjord	Moen, Odd Øyvind, Namsos	Sandberg, Kari Lise, Gjøvik
Keyn, Else-Karina, Sjetnemarka	Moen, Sveinung Johnson, Halden	Sandberg, Marit, Asker
Kinn, Iren, Saltnes	Moksnes, Jan, Hafrsfjord	Sandemo, Margit, Skillinge i Sverige
Kjellemo, Odd Helge, Marnadal	Mugaas, Lars, Stord	
Klokkeveen, Ole, Dokka	Myklebust, Maria, Egersund	
Knudsen, Alf Monrad, Vestby	Nashoug, Ole, Ingeberg	
Knudsen, Karl Oddbjørn, Rødberg	Nerberg, Thora, Trysil	
Krekling, Kirsti, Lillehammer	Nikolaisen, Nils Eivind, Kleppstø	
Landrø, Erling, Viggja	Nygaard, Per Anders, Mo i Rana	
Lereim, Paul Jostein, Nesbru	Omeland, Turid Kristine, Kvinesdal	
Levin, Sidsel, Oslo	Paulsen, Marit Brit Hølland Paulsen, Stavanger	

Sandvand, Gerd Aslaug Lervik, Stavern	Sæteren, Liv, Oslo	Voldhaug, Anna, Dokka
Sjolie, Liv Steen, Svartskog	Sønderland, Leif Ronald, Haram	Westeng, Marion Kaye, Drammen
Skaar, Sidsel Marie Birkeland, Marnardal	Sørbye, Haakon, Stabekk	Wicklund, Erling Sachs, Oslo
Skien, John Sigurd, Sola	Sørdal, Abram Kjell, Egersund	Wiik, Aage Olaf, Lørenskog
Solevåg, Rut, Lørenskog	Titlestad, Randi Wedvich, Hafrsfjord	Wijnen, Kassina, Lillehammer
Stabrun, Erik Jørgen, Jar	Tomasgard, Paul Anfinn, Hornindal	Winsnes, Per, Spongdal
Steinsbø, Odd Kåre, Trondheim	Tunheim, Torstein, Undheim	Ødegaard, Nils Tor, Nord-Aurdal
Stenvadet, Reidun, Kirkenær	Valstad, Oddrun Asgjerd, Levanger	Ødegård, Lars Rovik, Nannestad
Stiansen, Ole Nicolay, Kongshavn	Vatne, Øystein, Vassenden	Ørstavik, Anne Lise, Ørsta
Strand, Birger Martin, Sola	Venås, Geir, Seljord	Øvergård, Arvid Lennart, Tromsdalen
Særheim, Liv Hugstmyr, Sandnes	Viste, Bertel, Randaberg	Åberge, Leif, Årdal

Liv Sæteren fra Oslo, har fått kongens fortjenstmedalje. Her hilser hun på kong Harald under en mottakelse på Slottet. Ledsager er Jørgen Fasting.

H.M. KONGENS ERINDRINGSMEDALJE

H.M. Kongens Erindringsmedalje ble innstiftet i 1906 av Kong Haakon VII som belønning til personell som har vist særlig fortjenstfullt virke i H.M. Kongens tjeneste. Medaljen kan også tildeles utlendinger i forbindelse med statsbesøk og Kongens reiser i utlandet og personer tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner, som har gjort en særskilt innsats som bør påskjønnnes. Sakene for tildeling av medaljen til utlendinger og personer tjenestegjørende ved Norges utenriksstasjoner behandles og innstilles fra Ordensrådet for Den Kongelige Norske Fortjenstorden.

TILDELINGER I 2014

GULL

Bjørndalen, Agnes

Sandvik, Anne Berit

Worpvik, Kristin

SØLV

Bergamini, Grete

Bratvoldengen, Laila

Buajordet, Rowena

Finden, Geir Andre

Kristiansen, Trond Bjarne

Krog, Lars Christian

Larsen, Erik

Neraas, Agnes Tine

Stabell, Monica Bergan

Øxnevad, Trond

Margat, Rika, kommunikasjonsrådgiver, Estland

DE KONGELIGE FOND

KRONPRINSESSE MÄRTHAS MINNEFOND

Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Kong Harald V den 8. mars 2007. Fondets styre ledes av Prinsesse Astrid, fru Ferner. I styret sitter hoffsjef Åge B. Grutle, oberstløytnant Egil Vindorum, biskop emeritus Sigurd Osberg og departementsråd Ingelin Killengreen. Styret avholdt sitt årsmøte 27. mars 2014. Fondet mottok i 2014 306 søknader, hvorav 227 søkere ble tildelt totalt 1 340 000 kr. Fondet er registrert i Stiftelsestilsynet og i Brønnøysundregisteret med organisasjonsnummer 981 058 763.

PRINSESSE MÄRTHA LOUISES FOND

Reviderte statutter ble fastsatt av H.M. Dronning Sonja den 3. mai 2007. Fondets styre ledes av Prinsesse Märtha Louise. I styret sitter advokat Kristine E. S. Ryssdal, avdelingssjef Karin Marie Liabø og rådgiver Ole Jacob Sunde. Fondet har en rådgivende komité, for tiden bestående av seniorrådgiver Anders Smith, rådgiver/ergoterapeut Benthe Nilsen og seniorrådgiver Hanne Ramstad Jensen. Styret avholdt sitt årsmøte 7. mai 2014 og fordelingsmøte 15. september 2014. Fondet mottok 51 søknader i 2014, hvorav 37 søknader ble tildelt totalt 534 500 kr. Fondet er registrert i Stiftelsestilsynet og Brønnøysundregisteret med organisasjonsnummer 938 431 833.

Prinsesse Märtha Louise ankommer Universitetets aula i Oslo for å delta på markeringen av Verdens synsdag 9. oktober 2014.

Kronprinsesse Mette-Marit besøker Trivselslederne på Runni ungdomsskole på Årnes i Akershus. Trivselslederne er et samarbeidsprosjekt for Kronprinsparets Fond.

KRONPRINSPARETS FOND

I forbindelse med Kronprinsparets 10-års bryllupsdag 25. august 2011 ble fondet relansert under nytt navn, med en strategi for å styrke innsatsen for ungdom og sette søkelys på den avgjørende livsfasen som ungdomstiden er. Fondet støtter konkrete prosjekter som gjennom etablerte arenaer for mestring og deltakelse, gir unge mennesker en mulighet til å utvikle egne evner og delta i fellesskapet. Kronprinsparets Fond har videre knyttet til seg strategiske samarbeidspartnere som bidrar både økonomisk, med sin kompetanse og med sine nettverk for at fondet skal nå sine mål. Kronprinsparets Fond skal bidra til at ungdom i Norge har et godt liv, at det blir færre som faller «utenfor», at ungdom tar i bruk egne ressurser - og at deres drømmer går i oppfyllelse. Gjennom tett samarbeid med sosiale entreprenører støtter Kronprinsparets Fond alternative arenaer for mestring og deltakelse, hvor unge mennesker gis mulighet til å utvikle egne evner og delta i fellesskapet.

I 2014 har Kronprinsparets Fond jobbet aktivt for og med prosjektene Trivselsleder (aktivitet og inkludering), Arbeidsinstituttet i Buskerud (gjennomføring av videregående skole), Pøbelprosjektet (ungdom tilbake til skole og i arbeid), Kjør for livet (fritidstilbud som bidrar til mestring og økt sosial kompetanse) og GatekunstAkademiet (kunst, kultur og entreprenørskap for ungdom). Aktiviteten i prosjektene har gjennom året vært høy, med flere nyetableringer, rekordmange ungdommer i prosjektene – og nye aktiviteter for ungdom.

En analyse av samfunnsnyttene for prosjektene i Kronprinsparets Fond viser en besparelse for samfunnet på 2,7 milliarder kroner regnet i nåverdi ut i fra deltakere gjennom 2013. Resultatene viser videre en 70 prosent økning i utdanningseffekt og en 50 prosent økning av ungdom i jobb sammenlignet med mer tradisjonelle tiltak for å fange opp barn og unge som faller utenfor (DNV GL, tidligere Det Norske Veritas, april 2014).

Kronprinsparets Fond bidrar med økonomisk støtte, nettverk for de sosiale entreprenørene, kompetanse, pro bono-partnere fra norsk næringsliv og konkret arbeid fra Kronprinsparets Fond sine medarbeidere. Kronprinsparets Fond skal også bidra til at det arbeidet prosjektene gjør blir enda mer synlig i offentligheten, slik at flere kan se verdien av dem, bli inspirert og selv gjøre en innsats.

Slottet er åpent for omvisninger i sommermånedene. Grunnlovens 200-årsjubileum var tema for utstillingen i 2014 der det blant annet ble vist gjenstander fra Paléet, som var Kongebolig for Slottet ble bygget.

ÅPENT SLOTT

Det kongelige hoffs kulturformidling Åpent Slott ble formelt opprettet 1. januar 2002 for å tilrettelegge for publikums tilgang til de statlige kongelige eiendommer. Seksjonen organiserer omvisninger, utstillinger og konserter, og er arrangør/medarrangør av diverse kulturaktiviteter. Åpent Slott drifter museumsbutikker på Det kongelige slott og Oscarshall. Kulturformidlingen er organisert som et selvstendig økonomisk og administrativt foretak. Daglig leder, kultursjef Maisen Bonnevie, rapporterer til et styre som i 2014 har bestått av hoffsjef Åge Grutle, leder av Det kongelige sekretariat Gry Mølleskog, slottsforvalter Ragnar Osnes, kommunikasjonssjef Marianne Hagen og prosjektleder Anniken Thue. Dronningen er honorær styreformann i Åpent Slott og deltar i styremøtene. Det har i 2014 vært avholdt tre styremøter. Administrativt er Åpent Slott innplassert i Kultur- og eiendomsavdelingen som en selvstendig enhet i seksjon De kongelige samlinger. I publikumssesongen har det vært engasjert 17 omvisere på Det kongelige slott og fem omvisere på Oscarshall.

OMVISNINGER

Omvisningssesongen 2014 på Det kongelige slott varte fra 21. juni til 17. august. I alt 27 741 personer besøkte Slottet i løpet av sommeren. Publikum fikk besøke 15 av de flotteste representasjonsrommene i første og andre etasje.

MAISEN BONNEVIE
KULTURSJEF

200-ÅRSMARKERING 1814 - 2014

Som en del av årets omvisninger fikk publikum se en todelt utstilling. I Statsrådssalen var hovedfokus på Kongens konstitusjonelle rolle. Opptak av Kongens nyttårstale ble vist på skjerm. I monter viste vi frem Kong Haakons dagbok fra 1943 og hans grunnlov i lommeformat. I Den store Spisesal var temaet Paléet som ramme rundt hovedpersonene i spillet om Norge i 1814 og årene som ledet frem til grunnlovsarbeidet. Gjenstandene fra Paléet som har tilhørt Christian August, Christian Frederik og Karl Johan, inngår nå i Slottets samlinger. Oscarshall var åpent for omvisninger fra 21. mai til 14. september. 3 223 personer deltok på omvisninger i lystslottet og parken. I Portnerboligen er det etablert publikumsinformasjon, billettsalg og museumsbutikk.

KONSERTER

I 2014 har Åpent Slott samarbeidet med Oslo Kammermusikk festival, Dronning Sonja Internasjonale Musikkonkurranse og Den Norske Opera og Ballett om konsertarrangementer på Slottet og Oscarshall. I alt overvar ca. 1200 personer konsertarrangementene i 2014.

ANDRE AKTIVITETER

I Galleri Dronning Joséphine på Oscarshall ble det vist en utstilling med grafiske arbeider av billedkunstner Olav Christopher Jenssen. Dette var en salgsutstilling hvor inntektene gikk til H.M. Dronningens kunststiftelse. Kafé Dronning Joséphine holdt åpent lørdag og søndag i hele sesongen. Restauratør er Norsk Folkemuseum. I forbindelse med etableringen av kyststien ved Oscarshall, holdes nå porten i Kavalerbygningen åpen, slik at publikum kan ta seg inn i slottsanlegget fra sjøsiden.

Åpent Slott og Norsk Folkemuseum samarbeidet om vandreteateret «Christian Frederiks abdikasjon» i parken på Bygdø Kongsgård og i Bygdøyskogen. Forestillingen ble vist 10. oktober 2014, på dagen 200 år etter at abdikasjonen fant sted på Bygdø Kongsgård. Under arrangementet Oslo Åpne Hus samarbeidet Åpent Slott og Slottsgartneriet om to parkvandring for publikum i Dronningparken.

Galleri Dronning Joséphine er blitt et fint tilskudd til de mange publikumstilbudene som finner sted på Oscarshall.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

Det øverste ansvaret for helse, miljø og sikkerhet (HMS) ligger hos hoffsjefen. Oppfølging og rapportering innen HMS gjøres av de enkelte avdelingsledere og seksjonsledere og koordineres av HMS-koordinator. Et viktig tiltak høsten 2014 har vært forberedelser og gjennomføring av en bred arbeidsmiljøkartlegging.

Arbeidsmiljøutvalget har hatt tre ordinære møter i 2014. Arbeidsmiljøutvalget har to underutvalg. Det ene er Slottets ski- og skøyteklubb som har historie helt tilbake til 1936. Slottets ski- og skøyteklubb har som mål å ha to faste arrangementer i året, et om vinteren med ski eller skøyter og en tur om høsten. Foreningens mål er å fremme fysisk aktivitet og sosialt samvær blant ansatte ved Det kongelige hoff. Det andre underutvalget er Våkent Slott som arrangerer tilbud som Kunstpausen, inspirasjonsseminar og kollegabesøk for ansatte ved Det kongelige hoff. I 2014 ble besøk til Eidsvoll i anledning Grunnlovsjubileet prioritert.

Vernetjenesten ved Det kongelige hoff består av hovedverneombud og seks verneombud med ansvar knyttet til ulike verneområder. Vernetjenesten har jevnlig møter i tillegg til å være representert i ulike grupper og utvalg, deriblant Arbeidsmiljøutvalget.

Det kongelige hoff er en IA-virksomhet og har som mål å legge til rette for at eldre kan stå lenger i arbeid og å opprettholde et lavt sykefravær. Det utarbeides årlig samhandlingsplaner med bedriftshelsetjenesten med ulike forebyggende tiltak knyttet til både fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Det legges også til rette for trening i arbeidstiden. I 2014 var det samlede sykefraværet på 4,5 prosent.

Kronprinsen i samtale med de ansatte ved kjøkkenseksjonen til Det kongelige hoff.

Kongeparet besøkte Tingvoll under fylkesturen som i 2014 gikk til Møre og Romsdal.

Det kongelige hoff har et eget miljøutvalg som skal sikre videre fokus på miljøarbeidet ved hoffet basert på tidligere miljøanalyser og forslag til tiltak. Utvalget skal i tillegg bidra til å inspirere og øke kunnskapen om miljø og klima i organisasjonen. Miljøutvalget har i 2014 hatt jevnlig møter for å sikre at fokus på miljøarbeid blir ivaretatt. Det har vært fokus på områder som transport og avfall.

TILTAK FOR Å FREMME LIKESTILLING OG LIKEVERD OG HINDRE DISKRIMINERING

Det kongelige hoff ønsker at organisasjonen skal gjenspeile det etniske mangfoldet i Norge. Vi arbeider aktivt for å øke bredden – særlig gjennom rekruttering. Vi ansetter på bakgrunn av kvalifikasjoner og personlighet, ikke etter nasjonalitet, alder eller kjønn. Som IA-virksomhet tilrettelegger vi så langt det er mulig for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne.

ÅRSREGNSKAP FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2014	2013
INNTEKTER			
Overføring post 50/51	2	173 657 000	160 606 000
Andre overføringer	2	12 641 250	12 870 000
Leieinntekter	3		72 960
Administrasjonsgodtgjørelse	4	39 340	37 180
Refusjonsinntekter og andre inntekter	5	622 828	594 684
Sum		186 960 418	174 180 824
KOSTNADER			
Lønnskostnader	6	119 434 572	118 807 530
Anskaffelser og rehabilitering/utvikling	7	6 058 215	7 253 123
Driftskostnader	8	37 686 968	40 827 004
Prosjekter	9	17 639 194	14 707 074
Sum		180 818 950	181 594 730
Driftsresultat		6 141 468	-7 413 907
Finansinntekter	10	704 975	712 439
Årsresultat	1	6 846 443	-6 701 468
OVERFØRINGER			
Overført til/fra prosjektavsetninger	9/11	351 466	-917 679
Overført til/fra andre avsetninger	9/11	6 494 977	-5 783 789
Sum		6 846 443	-6 701 468

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2014	2013
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Fordringer		223 622	1 475 091
Personallån			17 086
Forskutterte kostnader		1 501 681	772 891
Sum		1 725 303	2 265 068
Bankinnskudd			
Kassebeholdning		37 039	13 773
Bankinnskudd drift		30 164 207	22 778 103
Bankinnskudd skattetrekk		4 268 349	4 053 990
Sum		34 469 595	26 845 866
Sum omløpsmidler		36 194 897	29 110 934
Sum eiendeler			
		36 194 897	29 110 934
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG GJELD			
Avsetninger			
Avsetning til post 51-prosjekter under utførelse	9/11	1 924 491	1 573 025
Avsetning til post 50-prosjekter	9/11	8 009 668	1 514 691
Sum		9 934 159	3 087 716
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		8 421 320	8 564 758
Skyldige offentlige avgifter		8 035 944	7 678 027
Avregning pensjonsforpliktelser		-191 830	-244 747
Skyldige feriepenger		9 995 305	10 025 181
Sum		26 260 738	26 023 218
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld		36 194 897	29 110 934

Oslo, 31. desember 2014 / 25. februar 2015

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DEN KONGELIGE CIVILLISTE

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 5.7.02, gjeldende fra 1.1.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

INNTEKTER: Overføring/bevilgning post 50: Midler bevilget over post 50 skal dekke kostnadene for Kongehusets offisielle oppgaver, drifts- og lønnskostnader for Det kongelige hoff, samt forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av de statlige eiendommer med tilhørende parker i Oslo, som er stilt til H. M. Kongens disposisjon.

Overføring/bevilgning post 51: «Særskilte prosjekt ved Det kongelige hoff». Midler bevilget over post 51 er øremerket prosjekter med så stor kostnadsramme at ordinær bevilgning ikke kan finansiere dem.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD: Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som forfaller til betaling senere enn ett år er klassifisert som anleggsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: Det kongelige hoffs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontormaskiner, inventar, biler samt rehabilitering av statlig eiendomsmasse kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økonomisk levetid eller gjelder Statens eiendommer. Se spesifikasjoner i note 7 om kostnadsførte anskaffelser og rehabilitering, samt i note 9 for tilsvarende kostnader i prosjekter.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Pensjonskostnader er innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Avregning pensjonsforpliktelser gjelder differanse mellom beregnet og innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

ÅRSRESULTAT OG AVSETNINGER: I økonomireglementet fremkommer at Det kongelige hoff beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avsetninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2014 avsettes til prosjekter under utførelse, post 51, og til prosjekter/driftsreserve post 50. Se spesifikasjoner i note 9 og 11.

NOTE 2 OVERFØRING POST 50/51 OG ANDRE OVERFØRINGER	2014	2013
Bevilgning: St.prp. nr. 1, 2013-2014, FAD, programområde 00 kap.1, post 50	164 157 000	
Bevilgning: St.prp. nr 93 S, Innst. 260 S, 2013-2014, programområde 00 kap. 1, post 51	9 500 000	
Andre overføringer er overføring fra DD.KK.HH.Kronprinsparets stab til dekning av kostnader for personalet som ble overført 1/1-13.	12 641 250	12 870 000
Sum	186 298 250	173 476 000

NOTE 3 LEIEINNTEKTER

Leieinntekter for personalboliger Det kgl. hoff	72 960
---	--------

NOTE 4 ADMINISTRASJONGODTGJØRELSE

Administrasjonsgodtgjørelse gjelder for regnskaps- og personalforvaltningstjenester som ytes til Åpent Slott.	39 340	37 180
---	--------	--------

NOTE 5 REFUSJONSINNTEKTER OG ANDRE INNTEKTER

Refusjon fra Utenriksdepartementet for ekstraordinære statsbesøk*	471 757	
Refusjon fra Nasjonalmuseet for arbeid i forbindelse med jubileumsutstillinger	85 040	167 777
Andre inntekter	66 032	426 907
Sum	151 072	594 684

*) I tillegg er refusjon av driftsutgifter på kr 150 000 ført som kostnadsreduksjon

NOTE 6 LØNNSKOSTNADER	2014	2013
Lønn og feriepenger	92 806 697	93 883 705
Pensjonskostnader	9 543 578	8 494 248
Arbeidsgiveravgift	14 311 998	14 178 119
Andre personalkostnader	2 772 299	2 251 459
Sum	119 434 572	118 807 530

Lønn til hoffsjefen er utgiftsført med kr 1 329 833 og annen godtgjørelse med kr 138 887. Det kongelige hoffs andel av pensjonspremier for hoffsjefen er utgiftsført med kr 128 556. Beløpet er ordinær premieinnbetaling til Statens Pensjonskasse. Gjennomsnittlig antall ansatte er 156.

NOTE 7 ANSKAFFELSER OG REHABILITERING/UTVIKLING

Anskaffelser kjøretøy og maskiner	118 820	2 067 441
Anskaffelser IKT-utstyr	1 680 612	1 298 211
Anskaffelser inventar og verktøy	1 910 064	2 326 416
Rehabilitering/utvikling uteområder/bygninger/inventar	2 348 718	1 561 055
Sum	6 058 215	7 253 123

NOTE 8 DRIFTSKOSTNADER

Arrangementer og offisielle kostnader, inkl. reiser, ekskl. forpleining	1 761 381	1 577 551
Forpleining (i tilknytning til arrangementer, kantinedrift etc.)	1 761 274	1 693 143
Reisekostnader for Det kongelige hoff	2 141 294	2 127 971
Drift og vedlikehold av bilparken	1 125 781	1 456 304
Renhold og annen husholdsdrift	1 290 183	1 517 070
Park- og gartneridrift samt vedlikehold av parker og gartneri	2 709 174	2 870 262
Elektrisitet og fjernvarme	3 172 606	3 750 972
Offentlige avgifter	1 294 573	1 236 296
Reparasjoner og vedlikehold av bygninger	4 849 147	6 598 309
Driftskostnader tekniske anlegg, alarmer mv. Service-, leasing-, leie- og lisensavtaler vedr. kjøretøy, kontormaskiner, edb, tv etc.	9 298 420	8 056 450
Informasjonskostnader	619 840	685 954
Telefon, mobiltelefon, porto	1 799 483	1 829 966
Kontorrekvisita, trykking/kopiering, film/fotografering, aviser/trykksaker/bøker	1 068 120	1 587 505
Honorarer	326 424	590 631
Konsulenttjenester	1 969 004	2 171 146
Forsikringer	1 372 197	1 352 006
Diverse kostnader	867 806	1 315 362
Kongepokaler	207 229	126 990
St. Olavs Orden og andre ordener/medaljer	53 034	283 113
Sum	37 686 968	40 827 004

I diverse kostnader inngår driftsstøtte til Åpent Slott med kr 360 000, samt kr 380 000 som driftsstøtte for kjøp av gartnertjenester på private eiendommer.

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 122 000 for ordinær revisjon og kr 57 813 for annen regnskapsmessig bistand.

NOTE 9 PROSJEKTER

Innenfor ordinære driftsrammer gjennomføres såkalte rammeprosjekter. Dette er ulike tiltak av prosjektmessig karakter som kan være knyttet til alle sider ved Det kongelige hoffs virksomhet, som bygninger, utearealer, teknologi, organisasjon, personal, arrangementer osv.

NOTE 9 PROSJEKTER FORTS.	2014	2013
RAMMEPROSJEKTER - GJENNOMFØRT INNENFOR POST 50-BEVILGNING		
Anskaffelser kjøretøy og maskiner		2 046 718
Anskaffelse IKT-utstyr og kontormaskiner	340 428	1 448 056
Anskaffelse inventar	299 856	55 923
Rehabilitering/utvikling bygninger	7 348 750	3 817 531
Rehabilitering/utvikling utearealer		2 768 666
Service, reparasjon og tekniske kostnader	95 334	629 888
Arrangementer		2 411 640
Konsulenttjenester	406 293	606 024
Kurs/kompetanseheving/organisasjonsutvikling		4 950
Sum	8 490 661	13 789 395

SÆRSKILTE PROSJEKTER - BEVILGET OVER POST 51		
Rehabilitering/utvikling uteområder/bygninger/inventar	3 086 822	734 773
Service, reparasjoner og tekniske kostnader mv.	489 048	136 125
Konsulenttjenester*	5 572 664	46 781
Sum	9 148 534	917 679

*) Er i all hovedsak kjøp av tjenester fra Forsvarsbygg knyttet til pågående sikkerhetsprosjekt i regi av Politidirektoratet.

Sum resultatførte prosjektkostnader	17 639 194	14 707 074
-------------------------------------	------------	------------

Nærmere om særskilte prosjekter - bevilget over post 51		
Inngående balanse, avsetning til særskilte prosjekter	1 573 025	2 490 704
Årets bevilgning over post 51	9 500 000	0
Sum til disposisjon særskilte prosjekter	11 073 025	2 490 704
Resultatførte prosjektkostnader	9 148 534	917 679
Sum prosjektmidler til overføring neste år	1 924 491	1 573 025

NOTE 10 FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter	719 809	741 226
Bankkostnader	-14 835	-28 787
Sum	704 975	712 439

NOTE 11 AVSETNINGER		
Avsetning til særskilte prosjekter under utførelse (post 51-prosjekter)		
Inngående balanse	1 573 025	2 490 704
Overført ved resultatdisponering	351 466	-917 679
Sum	1 924 491	1 573 025

ANDRE AVSETNINGER		
Avsetning til rammeprosjekter/driftsreserve post 50		
Inngående balanse	1 514 691	7 298 481
Overført ved resultatdisponering	6 494 977	-5 783 789
Sum	8 009 668	1 514 691

Sum avsetninger	9 934 159	3 087 716
-----------------	-----------	-----------

ÅRSREGNSKAP FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESSENS STAB

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2014	2013
INNTEKTER			
Overføring post 50	2	17 823 000	17 220 000
Andre inntekter		100 000	
Sum		17 923 000	17 220 000
KOSTNADER			
Lønnskostnader	3		30 489
Anskaffelser	4	24 164	857 012
Driftskostnader	5	15 402 999	16 498 532
Sum		15 427 163	17 386 033
Driftsresultat		2 495 837	-166 033
Finansinntekter	6	111 979	128 783
Årsresultat	1	2 607 816	-37 251
OVERFØRINGER			
Overført til/fra avsetning anskaffelser		2 607 816	-37 251
Sum	7	2 607 816	-37 251

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2014	2013
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Kortsiktige fordringer		51 691	210 771
Forskuttede kostnader			99 070
Sum		51 691	309 841
Bankinnskudd			
Bankinnskudd drift		5 693 607	2 656 807
Sum		5 693 607	2 656 807
Sum omløpsmidler		5 745 298	2 966 648
Sum eiendeler		5 745 298	2 966 648
AVSETNINGER OG KORTSIKTIG OG GJELD			
Avsetninger			
Avsetning til anskaffelser		5 392 886	2 785 070
Sum	7	5 392 886	2 785 070
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		352 412	180 853
Skyldige offentlige avgifter			412
Skyldige feriepenger			313
Sum		352 412	181 579
Sum avsetninger og kortsiktig gjeld		5 745 298	2 966 648

Oslo, 31. desember 2014 / 25. februar 2015

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR DD.KK.HH. KRONPRINSEN OG KRONPRINSESENS STAB

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 5.7.02, gjeldende fra 1.1.02, er i tillegg benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD:

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

ANLEGGSMIDLER: DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stabs innkjøp av varige driftsmidler som IKT-utstyr, kontor-maskiner, inventar og biler/bilutstyr kostnadsføres i resultatregnskapet. Anskaffelser anses forbrukt i regnskapsåret fordi de har kort økonomisk levetid. Se spesifikasjoner i note 4 om kostnadsførte anskaffelser.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

ÅRSRESULTAT OG AVSETNINGER: I økonomireglementet fremkommer at DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens stab beholder disposisjonsretten til utbetalte midler dersom årsregnskapet viser et positivt resultat. I årsregnskapet kan det foretas avsetninger til fremtidig bruk. Årsresultatet for 2014 tilføres avsetninger/driftsreserve. Se spesifikasjoner i note 7

NOTE 2 INNTEKTER	2014	2013
Overføring post 50		17 220 000
Bevilgning: St.prp. nr. 1, 2013-2014, FAD, programområde 00 kap.2, post 50	17 823 000	
Andre inntekter gjelder salg av bil	100 000	
Sum	17 923 000	17 220 000

NOTE 3 LØNNSKOSTNADER

Lønn og feriepenger		2 923
Arbeidsgiveravgift		412
Andre personalkostnader		27 154
Sum	0	30 489

Alle ansatte ble overført Det kongelige hoff/Den kongelige civilliste 1/1-13.

NOTE 4 ANSKAFFELSER

Anskaffelser biler		792 000
Anskaffelser IKT-utstyr	24 164	26 178
Anskaffelser inventar og offisielt utstyr		38 834
Sum	24 164	857 012

NOTE 5 DRIFTSKOSTNADER	2014	2013
Arrangementer og offisielle kostnader	1 079 068	1 021 182
Bilhold	201 073	243 318
Kontor- og kommunikasjonskostnader mm.	334 093	483 213
Honorarer og eksterne tjenester*	874 773	1 659 422
Godtgjørelse til Den kongelige civilliste for kjøp av tjenester**	12 641 250	12 870 000
Forsikring	272 742	221 397
Sum	15 402 999	16 498 532

*) Inneholder bl.a. honorarer til leverandører av tjenester i tilknytning til Kronprinsparets offisielle virke, herunder også reisekostnader når de følger Kronprinsparet på reise.

**) Alle ansatte blir lønnet av Den kongelige civilliste.

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 35 375 for ordinær revisjon.

NOTE 6 FINANSINNTEKTER

Renteinntekter	113 324	129 498
Bankkostnader	-1 345	-716
Sum	111 979	128 783

NOTE 7 AVSETNINGER

Avsetning til anskaffelser/driftsreserve		
Inngående balanse	2 785 070	2 822 321
Overført ved resultatdisponering	2 607 816	-37 251
Sum	5 392 886	2 785 070

Sum avsetninger	5 392 886	2 785 070
-----------------	-----------	-----------

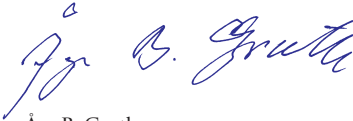

ÅRSREGNSKAP FOR ÅPENT SLOTT

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2014	2013
INNTEKTER			
Salgsinntekter		496 537	340 906
Billettinntekter		2 351 430	2 447 380
Andre inntekter		360 000	690 000
Sum	2	3 207 967	3 478 286
KOSTNADER			
Varekjøp		209 586	268 105
Beholdningsendring varelager		1 011	-88 646
Lønnskostnader	3	1 446 278	1 238 195
Driftskostnader	4	1 447 345	1 677 853
Sum		3 104 220	3 095 507
Driftsresultat			
		103 747	382 779
Rentekostnader			
		-10 178	-9 513
Årsresultat			
		93 570	373 266
OVERFØRINGER			
Overført egenkapital		93 570	373 266
Sum		93 570	373 266

BALANSE PR. 31. DESEMBER	NOTE	2014	2013
EIENDELER			
Omløpsmidler			
Varebeholdning	5	362 862	363 873
Fordringer		163 810	
Bankinnskudd drift		39 466	24 131
Bankinnskudd skattetrekk		0	15 006
Kasse		770	0
Sum		566 907	403 010
Sum eiendeler			
		566 907	403 010
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital pr. 1/1		318 381	-54 885
Overført fra resultatdisponering		93 570	373 266
Sum		411 950	318 381
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		128 668	45 246
Avregning merverdiavgift		1 583	
Skyldige offentlige avgifter			29 493
Avregning pensjonsforpliktelser		24 706	9 890
Skyldige feriepenger			
Sum		154 957	84 629
Sum egenkapital og gjeld			
		566 907	403 010

Oslo, 31. desember 2014 / 25. februar 2015

Åge B. Grutle
Hoffsjef

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET FOR ÅPENT SLOTT

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk. I tillegg er Økonomireglementet for Det kongelige hoff, som ble fastsatt ved H.K.H. Kronprinsregentens resolusjon 5.7.02, gjeldende fra 1.1.02, benyttet som grunnlag for utarbeidelse av regnskapet og noter.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD:

Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

PERIODISERINGSREGLER: Regnskapet bygger på det grunnleggende prinsippet om sammenstilling. Alle kostnader belastes etter hvert som de påløper. Ved årsslutt foretas avsetning for påløpte kostnader basert på den kunnskap man har ved avslutning av regnskapet.

VAREBEHOLDNING: Varelageret er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

FORDRINGER: Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

BANKINNSKUDD, KONTANTER: Bankinnskudd, kontanter og lignende inkluderer kontanter og bankinnskudd med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER: Pensjonsforpliktelser balanseføres ikke. Pensjonskostnader er innbetalinger til Statens Pensjonskasse. Avregning pensjonsforpliktelser gjelder differanse mellom beregnet og innbetalt premie til Statens Pensjonskasse pr. 31/12.

NOTE 2 INNTEKTER	2014	2013
Salgsinntekter er salg av souvenirer, bøker etc.	496 537	340 906
Billettinntekter gjelder for omvisninger og konserter på Slottet og Oscarshall	2 351 430	2 447 380
Driftsstøtte fra Den kongelige civilliste	360 000	690 000
Sum	3 207 967	3 478 286

NOTE 3 LØNNSKOSTNADER

Lønn og feriepenger	1 148 193	995 142
Arbeidsgiveravgift	179 085	148 653
Pensjonskostnader	112 248	84 291
Andre personalkostnader	6 753	10 109
Sum	1 446 278	1 238 195

Gjennomsnittlig antall ansatte er 4

Helårsansatte (2,8 årsverk) ble overført Det kongelige hoff/Den kongelige civilliste fra 1/1-13.

Anslagsvis 1,2 av disse årsverkene er knyttet til omvisningssesongen.

NOTE 4 DRIFTSKOSTNADER

Rekvisita	18 461	13 557
Andre driftskostnader	926 419	1 226 979
Honorarer	27 125	19 125
Administrasjonsgodtgjørelse til Den kongelige civilliste	39 340	37 180
Renhold	436 000	381 013
Sum	1 447 345	1 677 853

Honorar til revisor er utgiftsført med kr 27 125 for ordinær revisjon.

NOTE 5 VAREBEHOLDNING

Varebeholdningen består av bøker og souvenirer for videresalg	362 862	363 873
---	---------	---------

KPMG AS
P.O. Box 7000 Majorstuen
Sørkedalsveien 6
N-0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapene

Vi har revidert årsregnskapene for:

• Den Kongelige Civilliste	overskudd kr 6 846 443
• DD.KK.HH Kronprinsen Kronprinsessens Stab	overskudd kr 2 607 816
• Åpent Slott	overskudd kr 93 570

Årsregnskapene består av balanse per 31. desember 2014 og resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Hoffsjefens ansvar for årsregnskapene

Hoffsjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapene og for at de gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, god regnskapsskikk i Norge og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff, og for slik intern kontroll som Hoffsjefen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om årsregnskapene på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapene ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapene. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapene inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for enhetenes utarbeidelse av årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av enhetenes interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapestimatene utarbeidet av ledelsen i enhetene er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapene.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapene avgitt i samsvar med lov, forskrifter og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff, og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til enhetene per 31. desember 2014 og av resultater for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, god regnskapsskikk i Norge og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff.

Offices in:		
Oslo	Haugesund	Stavanger
Alta	Knaresvik	Stord
Arendal	Kristiansand	Straume
Bergen	Larvik	Tromsø
Bodo	Mo i Rana	Trondheim
Elverum	Molde	Tynset
Finnsnes	Narvik	Tønsberg
Grimstad	Sandefjord	Ålesund
Hamar	Sandnessjøen	
KPMG AS, a Norwegian member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.		
Statsautoriserde revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening.		

Revisors beretning 2014
Det Kongelige Hoff

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapene som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapene er konsistente med årsregnskapene og er i samsvar med lov, forskrifter og økonomireglementet for Det Kongelige Hoff.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapene som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen ved det Kongelige Hoff har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av enhetenes regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 25. februar 2015
KPMG AS

Ole Christian Fongaard
Statsautorisert revisor

ORD OG UTTRYKK

Mange yrkestitler, ord og uttrykk som brukes ved Det kongelige hoff er historiske og har vært brukt i generasjoner. I aviser, blader og i denne årsberetning går mange av ordene og uttrykkene igjen. Ordlisten er laget for å gi leserne en forklaring på innholdet av disse tradisjonsrike betegnelse.

ADJUTANT/ADJUTANTSTAB

H.M. Kongens adjutantstab er underlagt Forsvarssjefen, men fungerer i praksis som en avdeling ved Hoffet. Ordet «adjutant» stammer fra latin og betyr «å hjelpe til». H.M. Kongen har tre adjutanter og tre overadjutanter, mens H.K.H. Kronprinsen har tre adjutanter. Disse kommer fra hver av forsvarsgrenene, Hæren, Sjøforsvaret og Luftforsvaret.

APANASJE

Den årlige ytelsen fra Stortinget til DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens mer private utgifter, kalles apanasje. Ordet stammer fra fransk og betyr «å gi brød til».

ATTACHÉRE

Ordet attaché er opprinnelig fransk og betyr knyttet til. Ved statsbesøk er en eller flere nordmenn som har tilknytning til gjestene og deres land, attachéert de utenlandske gjester. Det vil si at de skal stå til rådighet hele tiden, være orientert og parat til å besvare alle spørsmål.

AUDIENS

Ordet stammer fra det latinske ordet «å høre», og betyr «mulighet til å bli hørt». De kongelige mottar hvert år mange mennesker som kommer for å takke eller redegjøre for en sak eller organisasjon.

CIVILLISTEN

Den Kongelige Civilliste er Stortingets bevilgninger til drift og investeringer ved Det kongelige hoff. Ordet civilliste er opprinnelig engelsk. I 1689 bevilget Parlamentet Kongen et fast årlig tilskudd, mot at han, utover hoffets utgifter, også betalte lønnsutgiftene til en rekke sivile embetsmenn som var oppført på den såkalte «The Civil List».

ETIKETTE

Takt og tone og kjennskap til mer eller mindre uskreve regler, kalles etikette. Det omfatter også tradisjon, sunn fornuft, samt respekt for alder og plassering i samfunnet. Etikette kan også omfatte hvordan man tiltaler kongelige og andre viktige personer,

rekkefølgen for taler der kongelige, statsråder, ambassadører, fylkesmann etc. er til stede. Etikette har også med rang og regler for bordplassering å gjøre.

FORETREDE

Foretrede betyr å bli mottatt av en høytstående person, konge/fyrste. Se også audiens.

DIADEM

(Tiara på engelsk). Diadem er et pannebånd eller smykke som tegn på verdighet eller til pryd. Bruken av diadem skriver seg tilbake til midten av 1700-tallet. Det startet som et motefenomen blant fyrstinner. Blant de diadem de kongelige bærer i dag, er flere over hundre år gamle, og er gått i arv fra familie til familie. Ordet stammer fra gresk og betyr å binde fast eller feste.

GOtha- KALENDEREN

Helt siden 1764 er det utgitt en genealogisk kalender over fyrstehusene i Europa. Utgivelsen fant sted i den tyske byen Gotha under navnet «Gothaischer Hofkalender» – siden også på fransk under navnet «Almanach de Gotha». Utgivelsene ble stanset under 2. verdenskrig, men boken er siden 1998 utgitt i ajourførte engelske utgaver.

HERALDIKK

Læren om skjoldmerker og våpenskjold kalles heraldikk. I vid forstand omfatter heraldikk også et utvidet våpen- og flaggvesen, samt visse andre offentlige høytidstegn eller kjennemerker.

HOFF

Hoffet var betegnelsen på en konge/fyrstes bolig, husholdning og nærstående rådgivere. I dag er Det Kongelige Hoff organisasjonen som bistår DD.MM. Kongen og Dronningen og DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessens i utøvelsen av deres virke.

HOFFDAME

Funksjonen som hoffdame oppsto ved de europeiske hoffene på 1700-tallet, som selskapsdame for dronninger og prinsesser. I moderne tid utviklet stillingen seg til å

ledsage og bistå dronninger og prinsesser ved offisielle anledninger. En del av arbeidet besto også av planlegging og tilrettelegging. I dag er det bare Prinsesse Astrid, fru Ferner som har hoffdame.

HOFFMARSKALK

Hoffmarskalken er Det kongelige hoffs administrasjonssjef.

HOFFSJEF

Hoffsjefen er øverste leder for Det kongelige hoff.

HØYTIDELIG AUDIENS

H.M. Kongen mottar nye ambassadører fra fremmede land som skal representere sitt land i Norge, i Høytidelig audiens. Den nye ambassadøren blir hentet i en av H.M. Kongens biler og kjørt til Slottet. Garden paraderer og H.M. Kongen tar i mot i gallaunifform. Når ambassadøren har levert sitt introduksjonsbrev (akkreditiver) til H.M. Kongen, kan vedkommende begynne å fungere som ambassadør i Norge.

KABINETTSSEKRETÆR

Kabinettssekretær er en stilling som fra 1.9 2012 ikke lenger er i funksjon. Kabinettssekretæren var H.M. Kongens nærmeste medarbeider og ansvarlig for alt program for Kongeparet.

KAMMERHERRE/KAMMERDAME

Tittelen kammerherre stammer opprinnelig fra eneveldet og ble tildelt høyt betrodde menn som gjorde tjeneste ved Hoffet og som vartet opp Kongen. Derfor fikk de nøkkel (kammernøkkel) til Kongens mest betrodde værelser. Kammerherre/kammerdame har også oppgaver av seremoniell art. I moderne tid er kammerherre/kammerdame tittel på betrodd rådgiver for H.M. Kongen og hoffsjefen. Det er for tiden ingen tjenestegjørende kammerherre/kammerdame ved Det kongelige hoff.

KAMMERTJENER

Personlig tjener for Kongefamiliens medlemmer. Kammertjeneren sørger for at de kongeliges garderobes er i orden foran store arrangement og offisielle reiser i Norge og utenlands. Kammertjenerne

hjelper også til med andre gjøremål ved Det kongelige hushold.

KONGEHUSET

Det Kongelige Hus omfatter DD.MM. Kongen og Dronningen, DD.KK.HH. Kronprinsen og Kronprinsessen og H.K.H. Prinsesse Ingrid Alexandra.

KONGEFAMILIEN

Den Kongelige Familie omfatter i tillegg til de medlemmer som omfattes av Det Kongelige Hus, Prins Sverre Magnus, Marius Borg Høiby, Prinsesse Märtha Louise, Ari Behn. Maud Angelica Behn, Leah Isadora Behn, Emma Tallulah Behn, Avdøde Prinsesse Ragnhild, fru Lorentzens ektemann, Erling S. Lorentzen og Prinsesse Astrid fru Ferner.

LAKEI

Ordet stammer fra tysk/spansk. Lakei er livrêkledd tjener hos høytstående person. På Slottet er det lakeiene som serverer ved kongelige taffel og andre arrangementer i Kongefamiliens regi. Lakeiene bistår gjester som skal i audiens til H.M. Kongen.

LIVRÉ

Uniformen som benyttes av lakeier og leie - tjenere heter livré. Ordet stammer fra fransk.

MEDALJEMOTTAKELSE

Hvert år holder H.M. Kongen mottakelser på Slottet for de mange som har fått Kongens Fortjenstmedalje. Hver medalje-mottaker kan ha med seg en ledsager på mottakelsen.

ORDEN

Ordensvesen finner man i de fleste av verdens nasjoner og utdelingen av ordener benyttes som middel for et statsoverhode til å belønne landsmenn og utlendinger for innsatser til samfunnets beste.

ORDENSBÅNDET

markerer den fineste graden av en orden. For å komplettere ordensvesenet har man i mange år delt ut medaljer. I motsetning til ordenene, som ofte har en korsform, er medaljene runde. På framsiden (avers) har de som regel et bilde i relieff og på baksiden (revers) en tekst som angir medaljens formål og innehaverens navn. I tillegg til fortjenstmedaljer har det siden 1818 vært tradisjon at de norske kongene har innstiftet minnemedaljer ved særskilte merkedager i Kongehuset.

OVERHOFFMESTERINNE

Overhoffmesterinnen er «visevertinne» ved Det kongelige hoff. Oppgavene består i å avlaste og hjelpe H.M. Dronningen ved offisielle arrangement, og ivareta vertinne-pliktene i offisiell seremoniell- og selskaplig sammenheng der kongefamiliens kvinne - lige medlemmer er forhindret fra å være tilstede. Overhoffmesterinnen ved Det kongelige hoff har for tiden tjenestefri.

PORTRETNÅL

Etter gammel tradisjon kan monarken skjenke sin hustru, døtre, svigerdøtre og nære kvinnelige medarbeidere et spesielt hederstegn – et brystportrett. Dette regnes som egen Kongelig Husorden for damer. Ordenen kalles opp etter monarken som er avbildet. Den første dansk-norske dronning som er avbildet med sin kongelige gemals brystportrett, var dronning Anna Sophie, gift med Kong Frederik IV. Dronning Sonja har Kong Olavs portrettnål og H.M. Kong Haralds portrettnål. Brystportrettet omkranses av en diamantramme hengende i en sløyfe. De norske portrettnålene har sløyfe i St. Olavs Ordens bånd og bæres på venstre side.

PROTOKOLL

Samlebetegnelse for skrevne og uskrevne regler angående former og seremoniell i det offentlige liv. Protokoll stammer opprinne- lig fra gresk. Se også etikette.

RANG

Offisielle verdighetsgrader som er knyttet til bestemte stillinger i samfunnet og/eller bestemte samfunnsgrupper, betegnes som rang. Så lenge rangordningen ligger fast, blir det ikke problem med bordplasseringen ved store kongelige middager. Bordplasseringen skjer etter rang.

REGALIER

Riksregaliene er rikets symboler på Kongens makt og verdighet. Ordet regale stammer fra latin og betyr «kongelig», «som hører til en konge» eller «verdig for en Konge». Regalienes viktigste funksjon var knyttet til kroningene og salvingene der de inngikk som synlige symbol i de seremonier der kongen mottok den «guddommelige innvielse». De norske Riksregaliene stilles ut i Regaliemuseet i Erkebispegården i Trondheim og ble sist brukt ved signingen av DD.MM. Kongen og Dronningen i 1991.

SEREMONIELL

De foreskrevne former for gjennomføring av en formell handling eller seremoni.

STATSBESØK

Besøk av et statsoverhode hos et annet statsoverhode, kalles enten statsbesøk eller offisielt besøk. Statsbesøk til Norge preges av mer seremoniell enn ved et offisielt besøk, blant annet blir det gjestende landets statsoverhode tatt i mot av Kongeparet ved en spesiell seremoni på Slottsplassen.

SLOTTSFORVALTER

Ansvarer for den bygningsmessige drift og vedlikehold på Slottet ligger hos slottsfor- valteren. Etter sammenslåingen av Slotts- forvaltningen og Det kongelige hoff 1. januar 2002, er slottsforvalteren leder av Det kongelige hoffs kultur- og eiendoms - avdeling.

SLOTTSKNEKT

Knektene er resepsjonsvakter på Slottet. Fra gammelt av var en knekt en person som vokter en høytstående person. Slottsknektene tar i mot gjester som kommer til Det kongelige slott.

SLOTTSORDONNANS

Ordonnans er en militær person som har som oppgave å bringe ordre og utføre visse tjenestefunksjoner. H.M. Kongens Garde utfører ordonnanstjenesten ved Slottet.

TAFFEL

Ordet stammer fra tysk, og betyr fornemt måltid – særlig ved fyrsters hoff.

UTGITT AV
Det kongelige hoff www.kongehuset.no
April 2014 ISBN: 978-82-8106-021-0
Gina Rose Design Trykk: RK Grafisk
FOTO
Erlend Aas, NTB Scanpix, side 10 h. Terje Bendiksby, NTB Scanpix, side 9 v. Audun Braastad, NTB Scanpix, side 5, 6, 11 v, 36, 38. Sven Gj. Gjeruldsen, Det kongelige hoff, side 14 v, 15, 16, 18, 21, 22, 25, 27, 41, 42, 49, 54. Jan Haug, Det kongelige hoff, side 24. Vibeke Havenstrøm, side 29. Carina Johansen, NTB Scanpix, side 12 v. Heiko Junge, NTB Scanpix, side 5, 17. Anette Karlsen, NTB Scanpix, side 6 h. Morten Knudsen, Foto MK AS, side 4. Henning Labrå, side 28-37 (Medaljer). Håkon Mosvold Larsen, NTB Scanpix, side 39. Liv Osmundsen, Det kongelige hoff, side 12 h, 19, 26. Cornelius Poppe, NTB Scanpix, side 43. Berit Roald, NTB Scanpix, forside, side 7, 9 h, 10 v. Vidar Ruud, NTB Scanpix, side 5 ,17, 32. Sturlason, Oslo kommune, side 3. Jens Kristian Vang, NTB scanpix, side 11 h. Fredrik Varfjell, NTB Scanpix, side 13 v. Lise Åserud, NTB Scanpix, side 6 v, 13 h, 40.